اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

برنامه‌ای برای استفاده از تکنولوژی‌های جدید نداریم

معاون امور معادن و صنایع معدنی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات گفت: استفاده از تکنولوژی‌های جدید به عنوان یکی از چالش‌های جدی توسعه صنعت فولاد کشور فاقد برنامه‌ریزی‌های لازم است. امین صفری در گفت‌وگو با دنیای معدن اظهار کرد: برای تولید ۵۵میلیون تن فولاد در چشم‌انداز ۱۴۰۴ چالش‌های جدی وجود دارد که عدم توجه به آن نگرانی‌های فعالان...

۳

پویایی جریان نخبگی در ایمیدرو کلید خورده است

رئیس هیات عامل ایمیدرو با بیان اینکه پویایی جریان نخبگی در ایمیدرو کلید خورده است، گفت: تاسیس مرکز نوآوری معادن و صنایع معدنی ایران (ایمینو) و همکاری‌های علمی و پژوهشی با دانشگاه‌های کشور؛ حاکی از ایجاد جریان نخبگی توسط ایمیدرو دارد. وجیه‌اله جعفری در نشستی که با حضور معاون سیاست‌گذاری و ارزیابی راهبردی معاونت علمی و فناوری...

۲

www.Madandaily.com

سه‌شنبه • ۲۹ آذر ۱۴۰۱ • ۲۵ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ • ۲۰ دسامبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۸۵ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

«روزگارمعدن» چگونگی حرکت در مسیر معدنکاری سبز را بررسی کرد

مسیری سبز، اما طولانی

عکس: روزگار معدن

معدنکاری سبز، کلید تعامل معدن و محیط‌زیست ۲
شعار سبز ندهیم ۳
معدنکاری سبز الزامی برای توسعه پایدار ۷

سرمقاله

وابستگی بقای تولید به ثبات سیاست‌ها

۲

یادداشت‌ها

دردسرهای انرژی ارزان

۴

تیترهای روز

استقلال مس، آرزوی دیرینه آذربایجانی‌ها

استقلال معدن مس آذربایجان همواره از دغدغه‌های مدیران استانی و مردم آذربایجان بوده و رئیس‌جمهوری سیزدهم در سفر استانی خود به آذربایجان شرقی دستور آن را صادر کرد.

معدن مس سونگون آذربایجان، یکی از سه معدن فعال کشور است که به تنهایی نیمی از مس موجود در ایران را در خود جای داده است و بیش از ۴ میلیارد تن ذخیره قطعی قابل برداشت دارد و بیش از ۵۴ درصد مس شناسایی شده کشور در معدن سونگون ورزقان است. ارزش ذخایر این معدن در شهرستان ورزقان ۳۲۰ میلیارد دلار برآورد شده است و سالانه ۳۰۰ هزار تن مس از معدن سونگون برداشت می‌شود اما برای معدنی با ذخیره ۵۴ درصد مس کشور عدد قابل توجهی نیست و باید توسعه یابد...

۶

بورس به کدام سمت می‌رود؟

رشد بورس در روزهای اخیر تحت تاثیر افزایش نرخ در بازارهای دارایی بود یکی از شاخص‌های مهم برای معامله گران در چشم‌انداز بازارسرمایه نرخ دلار نیمایی است از سوی دیگر سیاست ارزی دولت و تعیین نرخ خوراک صنایع به ویژه پتروشیمی‌ها در بودجه سال ۱۴۰۲ برای بورس سرنوشت ساز است. بنابراین در صورت از بین رفتن دو نگرانی مهم یعنی نرخ بهره بانکی و بودجه می‌توان به ادامه رشد بورس امید داشت.

حسین احمدی، کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه آینده مثبتی برای بازار سهام پیش‌بینی می‌شود به ایرنا گفت: بازار سرمایه با توجه به عقب‌ماندگی که نسبت به افزایش نرخ ارز...

۸

فرمول تامین انرژی فولاد

نخستین همایش تخصصی انرژی در صنعت فولاد در ادامه دو سمینار تخصصی سال گذشته زیر نظر انجمن تولید کنندگان فولاد برگزارشد. از اهداف برگزاری این همایش می‌توان به بررسی راهکارهایی برای رفع چالش انرژی در زنجیره فولاد و اقدامات و برنامه‌های انجام شده در تامین گاز، برق و آب مورد نیاز صنعت فولاد اشاره کرد.در این همایش معاونان وزارتخانه‌های نفت، نیرو و صمت به همراه مدیران شرکت ملی گاز، شرکت مدیریت شبکه برق و ایمیدرو، همچنین مدیران شرکت‌های...

۵

قاچاق معکوس سوخت در بخش معدن

معدن از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان انرژی در جهان است، بنابراین مدیریت مصرف انرژی در این بخش اهمیتی انکارناپذیر دارد و به‌گفته کارشناسان، یارانه‌های دولتی یکی از مهم‌ترین دلایل توسعه‌نیافتگی کشور در بخش مدیریت انرژی است. دولت برای پایین نگه داشتن نرخ انرژی، هزینه‌های سرسام‌آوری متحمل می‌شود و به‌ناچار برای دریافت بخشی از آن به مالیات و عوارض و تعرفه‌های واردات و کنترل نرخ و تورم متوسل می‌شود؛ پس در واقع قدمی به جلو برداشته نمی‌شود...

۴

جشنواره تبلیغات طلایی
با مبلغ استثنایی

سایت ها : www.gostaresh.news
www.samtnews@gmail.com
www.madandaily.com
ایمیل: ads.smtnews@gmil.com
شماره بازرگانی: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲

صمت صنعت معدن تجارت
گسترش نیوز پایگاه خبری

درج ۲ نوبت آگهی ۴ کادری در پرتیراژترین روزنامه صنعتی کشور
تولید ۲عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای و انتشار در پایگاه خبری گسترش نیوز
بازنشر ۲عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای در روزنامه صمت
درج بنر ۳۰ روزه در پایگاه خبری گسترش نیوز
درج یک صفحه پوستر در اولین ویژه نامه صمت
درج بنر در سایت صمت و روزگار معدن و روزگار ما

سرمقاله

وابستگی بقای تولید به ثبات سیاست ها

آیدین زینال‌زاده
کارشناس حوزه معدنی

تثبیت فضای فعالیت معدنی از مهم‌ترین وظیفه نهادهای دولتی در قبال معدنکاران است نهادهای دولتی به‌عنوان متولی اصلی بسیاری از بخش‌های تولیدی، نقش مهمی در توسعه و ساماندهی این دست فعالیت‌ها دارد. به عبارتی، وظیفه دولت نه‌تنها در حوزه معدن، بلکه در تمام حوزه‌های تولیدی، اقتصادی، تجاری، امنیتی و... ایجاد ثبات است. باید در نظر داشت در صورت نبود ثبات در تمامی فعالیت‌های اقتصادی و حتی اجتماعی، کل روند جامعه دچار مشکل خواهد شد. از این رو، اگر بستر مناسب برای فعالیت‌های اقتصادی-تولیدی مادر وجود نداشته باشد، تمام حلقه‌های وابسته به این حوزه‌ها آسیب خواهند دید. بخش معدن نیز مهم‌ترین بخش تولیدی و صنعت مادر در کشور، نیازمند ثبات بیشتری نسبت به سایر فعالیت‌های تولیدی و اقتصادی است. این تثبیت و رفع نوسانات غیرضروری سبب می‌شود بخش معدن به افزایش بهره‌وری مناسبی دست یابد. برای ایجاد این بستر امن و مطمئن برای فعالیت، دولت باید برنامه‌ریزی مناسبی برای چیدمان صحیح نحوه فعالیت نهادهای وابسته به خود داشته باشد. این شرایط را می‌توان مهم‌ترین نکته در ساماندهی صحیح و اصولی فعالیت‌های تولیدی، صنعتی و معدنی بیان کرد.

دولت نباید بخش‌های زیرمجموعه خود را به صورت جزیره‌ای در مقابل هم قرار دهد. تقابل میان نهادهای دولتی تنها امنیت و ثبات را از فعالیت‌ها سلب می‌کند، در حالی که تمام نهادهای دولتی باید مانند قطعات پازل در کنار یکدیگر و در قالب نقش‌هایی مکمل قرار بگیرند و به سمت‌وسویی واحد حرکت کنند. اما درحال‌حاضر این روند مناسب و تسهیلگر وجود نداشته و زمانی که معدنکار با نهادهای متولی بخش معدن درگیر چالش می‌شود، با نهادهای دولتی غیرمعدنی نیز به مشکل خواهد خورد. برای مثال، با ایجاد تنش بین معدنکار و نهادهای دولتی متولی اصلی معادن، فعال معدنی با بانک، قوه قضاییه، گمرک و... نیز دچار چالش خواهد شد. همچنین قوه مقننه فراموش می‌کند چگونه و به چه دلیل برای حوزه معدن و صنایع معدنی قانون‌گذاری کرده و روزبه‌روز به میزان قوانین و تصمیمات خلق‌الساعه و لازم‌الاجرای خود می‌افزاید. در این میان سایر نهادهای دولتی به‌عنوان مجری این قوانین وضع شده و باعث افزایش نابسامانی‌ها می‌شود. به دلیل نبود حمایت دولتی از معدنکاران، اعتراضات مردم محلی و چالش‌آفرینی آنها برای فعالان معدنی شدت گرفته و تمام تلاش صاحبان معادن با اهدافی صرفا افزایش حاشیه سود خواهد بود. در این آشفته‌بازار شکل‌گرفته که هیچ ساماندهی و ثباتی برای فعالیت‌ها وجود ندارد و قابلیت پیش‌بینی آینده اقتصادی معادن از بین رفته است، نمی‌توان به افزایش بهره‌وری بخش معدن امیدوار بود. در چنین شرایطی از رغبت فعالان اقتصاد برای ورود سرمایه‌های خود به فعالیت‌های این بخش کاسته خواهد شد. از این رو، باید تاکید کرد ایجاد ثبات و امنیت در فعالیت‌ها با چینش مناسب وظایف نهادهای دولتی از اهمیت بسزایی در آینده اقتصادی بخش معدن برخوردار است.

مهم‌ترین و نخستین راهکار افزایش بهره‌وری معادن و جلب سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصاد به بخش معدن، توقف ایجاد چالش‌های جدید برای معدنکاری در کشور است. تا پیش از این توصیه می‌شد دولت برای رفع مشکلات فعلی جهت رونق معدنکاری و سرمایه‌گذاری در حوزه معدن و صنایع معدنی، اهتمام ورزد. اما در شرایط فعلی تاکید بر جلوگیری از مانع‌آفرینی نهادهای دولتی است. همان‌طور که پیش‌تر تاکید شد، ایجاد ثبات نخستین رکن مشوق افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه معدن است. تمام نهادهای دولتی باید با ایجاد شرایط مطلوب و همکاری مناسب بین خود، این فضای مطمئن و ایمن را برای فعالان معدنی به وجود آورند. متاسفانه امروز نهادهای دولتی درگیر روزمرگی شده و نقش اصلی خود را که ایجاد آرامش در حوزه‌های اقتصادی و تولیدی است، فراموش کرده‌اند. نهادهای دولتی می‌توانند با تحقیق درباره پارامترها و تضامین موفقیت بخش معدن در سایر کشورها، این موارد را در روند مدیریت خود به کار گیرند. در صورت توجه به مسائل یادشده، می‌توان راهکارهای مناسبی را برای رفع چالش‌های فعلی و جلوگیری از مانع‌زایی مجدد در فعالیت‌های این بخش تدوین و اجرایی کرد.

عکس: روزگار معدن

«روزگار معدن» گزارش می‌دهد:

معدنکاری سبز

کلید تعامل معدن و محیط‌زیست

کتایون ملکی

بخش معدن برای دستیابی به توسعه پایدار نیازمند اجرای اقدامات لازم در حوزه معدنکاری سبز است. درواقع حرکت به سمت معدنکاری سبز می تواند کلید اصلی مشکلات بین معدنی ها و محیط زیستی ها باشد و مسیر برای بهره برداری از ذخایر معدنی را با کمترین آسیب به محیط زیست فراهم کند. به گزارش «روزگارمعدن»، حفظ محیط زیست یکی از اصلی ترین رئوس برای توسعه پایدار در بخش معدن است که در سال های اخیر بیش از گذشته مورد توجه معدنکاران قرار گرفته است. امروز شرکت های بزرگ معدنی و صنایع معدنی اقدامات زیست محیطی را جزو اولویت های اصلی خود قرار داده اند تا بتوانند به توسعه پایدار دست پیدا کرده و کمترین آسیب را به محیط زیست وارد کنند. متاسفانه در گذشته به دلیل عدم توجه به محیط زیست، تقابل میان بخش معدن و محیط زیست شدت گرفت و بسیاری از فعالان این بخش مخالف برخی فعالیت های معدنی بودند. چنین نگاهی باعث شد تا برخی از پروژه های معدنی مشمول گذر زمان و تاخیر در اجرا شوند، در حالی که با افزایش توجه به محیط زیست و تعریف استانداردهای لازم، عبور از این مشکل امکان پذیر بود. رفته رفته فعالان بخش معدن تعامل با محیط زیست و منابع طبیعی را در دستور کار قراردادند تا بتوانند با حداقل آسیب از ذخایر موجود بهره برداری کنند.

این موضوع در کشورهای معدنی دنیا نیز به خوبی قابل رویت است و می توان از تجربیات آنها در این بخش نیز استفاده کرد.

حرکت به سمت معدنکاری سبز می‌تواند راهگشای این مشکل باشد. معدنکاری سبز فناوری جدیدی است که شرکت‌های معدنی زیادی در جهان تلاش می‌کنند تا با استفاده از آن آسیب‌های زیست‌محیطی معدنکاری را به حداقل برسانند. ایران جزو کشورهای با پتانسیل خوب معدنی است که این موضوع را در دستور کار قرار داده اما فعالیت‌های معدن و معدنکاری در محیط‌زیست و منابع طبیعی زیرساخت‌ها و شرایط خاص خود را می‌طلبد که بخشی از آن باید از سوی معدنکاران و بخشی دیگر باید با حمایت‌های ویژه از سوی دولت فراهم شود.

درحال‌حاضر فعالیت‌های معدنکاری در ایران به گونه‌ای است که محدوده بزرگی را به شکل آزمون و خطا مورد بررسی قرار داده و با حفاری‌های بسیار، در آخر رگه مورد نظر را که برای آنها ارزش اقتصادی دارد پیدا کرده و نسبت به برداشت از آن اقدام می‌کنند. این درحالی است که با استفاده از فناوری‌های نوین می‌توان در مرحله نخست به نقاطی که برداشت از آن ارزش اقتصادی دارد، دست یافت و دیگر به ساخت جاده‌های مختلف تخریب پوشش گیاهی و مانند آنکه موجب تخریب محیط‌زیست می‌شود، نیاز نخواهد بود. در این بین علاوه‌بر ورود تکنولوژی‌های جدید که شاید متاثر از شرایط تحریمی کار دشواری باشد باید به سمت توسعه آموزش‌ها در بخش معدنکاری سبز نیز حرکت کرد. البته با توجه به تاکیدهای صورت گرفته در بحث استفاده از ظرفیت دانش‌بنیان‌ها، می توان بر مشکلات ناشی از تحریم نیز فائق آمد و به سراغ بومی‌سازی برخی تکنولوژی‌ها رفت. از سویی دیگر نوسازی ناوگان ماشین‌آلات معدنی نیز می‌تواند گامی دیگر در راستای کاهش مخاطرات زیست‌محیطی باشد که بخشی از آن نیازمند حمایت‌های دولت به ویژه وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

ابراهیم جمیلی، رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران، در گفت و گو با «روزگار معدن» با تاکید بر اهمیت معدنکاری سبز در ایران اظهار کرد: معدنکاری سبز جزو الزامات بخش معدن است. در تمامی کشورهای دنیا کسانی که به عنوان بهره‌بردار معدنی در این بخش مشغول به فعالیت هستند، باید کمترین آسیب را به محیط‌زیست وارد کنند.

بی تردید بهره‌برداری از ذخایر معدنی آن هم در شرایط فعلی که تحریم‌ها بازارهای نفتی را نشانه گرفته، امری ضروری و مهم تلقی می‌شود که می‌تواند علاوه بر رونق اقتصادی، افزایش درآمدهای ارزی و توسعه صادرات غیرنفتی، افزایش اشتغال را هم به همراه داشته باشد. اما نگاه به این موضوع باید در راستای حفظ محیط زیست و به حداقل رساندن آسیب‌هایی باشد که باعث شده بخش معدن در مقابل محیط‌زیست قرار بگیرد.

وی با اشاره به این موضوع در بخش معدن ایران، تصریح کرد: متاسفانه سال‌ها قبل در ایران توجه چندانی به این موضوع صورت نمی‌گرفت، زیرا ما به صورت علمی و حرفه ای با آن برخورد نمی کردیم. این موضوع باعث شد تا سازمان حفاظت محیط‌زیست و منابع طبیعی نسبت به فعالیت‌های معدنی بدبین شوند و احساس کنند معدنکاری به معنای تخریب محیط‌زیست است.

جمیلی اضافه کرد: در حالی چنین دیدگاهی نسبت به بخش معدن شکل گرفت که معدن ارزش‌افزوده و رونق اقتصادی را به همراه دارد و نقش مهم در کاهش وابستگی به اقتصاد نفتی ایفا می‌کند. در نتیجه لازم است استانداردهایی منطبق با شرایط ایران برای معدنکاری تعریف شود. شاید در برخی موارد ما بهتر از استانداردهای اروپا عمل کنیم اما در برخی موارد هم نزدیک به آنها اقدام می‌کنیم.

به گفته رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران، ایران دارای اقلیم و آب و هوای متفاوت است. از سویی دیگر امروز شاهد بحران خشکسالی هستیم که می‌تواند بخش کشاورزی را تحت‌تاثیر قرار دهد در نتیجه باید به فکر جایگزین کردن درآمدهای بخش کشاورزی و اشتغال موجود در آن بود که معدن می تواند با برنامه‌ریزی دقیق و کارشناسی یکی از جایگزینی‌های این موضوع باشد. جمیلی در ادامه بیان کرد: البته فراموش نکنیم این برنامه‌ریزی باید به صورتی باشد که آسیب‌های وارده به محیط‌زیست به حداقل میزان خود برسد. از سویی دیگر باید احیا و بازسازی معادن نیز در دستورکار و برنامه‌های معدنکاران قرار بگیرد. بدون شک با چنین برنامه‌ریزی‌ای که جمیلی به آن اشاره داشت می‌توان شاهد کاهش چالش‌های موجود میان معدنی‌ها و محیط‌زیست بود که خود این بخش را به توسعه پایدار نزدیک‌تر می‌کند. جمیلی درباره اقدامات مهمی که باید در این راستا انجام پذیرد، اضافه کرد: بی‌تردید باید تعامل و تفاهم میان محیط‌زیست و بخش معدن در دستورکار باشد. ما در ایران نیازمند انجام اکتشافات تکمیلی هستیم تا میزان مزیت‌های معدنی و مناطق آن مشخص شود. اما این موضوع باید در راستای استانداردهای محیط زیست صورت بگیرد. وی ادامه داد: باید چالش‌ها در این‌باره را به حداقل رساند و باید به این‌باور دست پیدا کرد که نیازمند بهره‌برداری از نعمت‌های خدادادی هستیم تا حداکثر ارزش افزوده را برای ما به همراه داشته باشد. بهره‌برداری از این ذخایر نیز نیازمند اجازه ارگان‌ها و سازمان‌های مختلف برای انجام اکتشافات تکمیلی است.

سخن پایانی...

رکود شدید بازار مسکن و فولاد

یک کارشناس فولادی، عدم تخصیص کامل اعتبارات عمرانی را مادر تمامی مشکلات نام برد و گفت: این اقدام بیشترین تأثیر را در ضرر و زیان شرکت‌های تولیدکننده فولادی دارد.

تورج امینی در گفت‌وگو با فولادبان درباره تأثیر رکود صنعت ساخت‌وساز بر بازار فولاد بیان کرد: با توجه به اینکه در سال‌های اخیر بودجه‌ای برای مسکن تعریف نشده و میزان تخصیص اعتبارات عمرانی نیز به حداقل خود رسیده است، رکود در صنعت ساخت‌وساز شده را به وجود آورد. این رکود در وضعیت شرکت‌های نوردی تأثیر داشت، چرا که صادرات میلگرد نسبت به صادرات شمش، سخت‌تر است به طوری که بیشتر کشورها دارای خط تولید نورد هستند اما خط ذوب کمتری دارند.

وی با بیان اینکه برای خرید میلگرد مشکلات زیادی وجود دارد که در بحث مصرف داخلی نیز میزان آن به حداقل رسیده است.

امینی اظهار کرد: در شهرها و شهرک‌های مختلف خط تولید نورد، میلگرد و شمش زیادی افتتاح شده است که درحال‌حاضر هیچ‌کدام با ظرفیت کامل کار نمی‌کنند به گونه‌ای که با کارکرد نصفه و نیمه این خط تولیدها، نمی‌توان کاری از پیش برد.

این کارشناس فولادی در بیان دلایل رکود بازار فولاد عنوان کرد: عواملی از جمله بالا بودن نرخ مواد اولیه مانند شمش، نبود خریدار، کاهش صادرات و نبود بودجه عمرانی باعث ایجاد رکود شدید در صنعت مسکن و فولاد شده است. امینی، عدم تخصیص کامل اعتبارات عمرانی را مادر تمامی مشکلات نامبرد و گفت: این اقدام بیشترین تأثیر را در ضرر و زیان شرکت‌های تولیدکننده فولادی دارد.

رئیس هیات عامل ایمیدرو:

پویایی جریان نخبگی در ایمیدرو کلید خورده است

رئیس هیات عامل ایمیدرو با بیان اینکه پویایی جریان نخبگی در ایمیدرو کلید خورده است، گفت: تاسیس مرکز نوآوری معادن و صنایع معدنی ایران (ایمینو) و همکاری‌های علمی و پژوهشی با دانشگاه‌های کشور؛ حاکی از ایجاد جریان نخبگی توسط ایمیدرو دارد.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، وجیه‌اله جعفری در نشستی که با حضور معاون سیاست‌گذاری و ارزیابی راهبردی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری برگزار شد، افزود: برگزاری جشنواره اینومایز توسط ایمیدرو با هدف شناسایی ایده‌های ارزش آفرین موجب شد تا جریان فناورانه در حوزه معدن و صنایع معدنی بیش از پیش مورد توجه واقع و طرح‌های پژوهشی بسیاری توسط نخبگان ارائه شود.

وی گفت: همچنین طرح توانمندسازی فارغ التحصیلان بخش معدن و صنایع معدنی ایمیدرو نیز از دیگر اقداماتی است که این سازمان با هدف تربیت نیروی مهارتی راه‌اندازی کرد.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت تامین مالی را لازمه جذب و حمایت از ایده‌ها خواند و گفت: تامین مالی از طریق بازار سرمایه و بخشی از اعتبارات سازمان‌های توسعه‌ای می‌تواند شرایط را برای حمایت از دانش‌بنیان‌ها و مراکز علمی که به رفع نیازهای فناورانه معدن و صنایع معدنی کمک می‌کنند؛ تسهیل کند. جعفری با بیان اینکه توسعه حوزه نوآوری و فناوری در شمار اولویت‌های ایمیدرو قرار دارد، اظهارکرد: قوانین مربوط به این حوزه و آیین‌نامه‌های آن پشتوانه ایجاد حرکت هستند. از سویی دیگر در این زمینه باید نیروی انسانی متخصص محور امور قرار بگیرد.

رئیس هیات عامل ایمیدرو برگزاری نشست‌های هم‌اندیشی با شرکت‌های زیرمجموعه و تابعه و راه‌اندازی دبیرخانه مشترک همراه با معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری را از اهداف این سازمان برای بهره‌مندی از ظرفیت‌های فناورانه و دانش‌بنیان‌ها عنوان کرد.

جعفری گفت: معدن و صنایع معدنی در بخش اکتشاف، استخراج و به ویژه فرآوری دارای موضوعات فناورانه است و از سوی دیگر تامین ماشین‌آلات و تجهیزات از طریق بومی‌سازی دیگر رویکردی است که در ایمیدرو مورد توجه است.

وی اظهار کرد: ایمیدرو با راه‌اندازی دفتر بومی‌سازی و راهبری شرکت‌ها در این حوزه، تاکنون یک میلیارد دلار صرفه جویی ارزی حاصل از بومی‌سازی را رقم زده است.

رئیس هیات عامل ایمیدرو افزود: این سازمان با راه‌اندازی سامانه جامع بومی‌سازی زنجیره آهن و فولاد ایران شرایط را برای ارتباط بین تامین‌کننده و مصرف‌کننده تجهیزات بومی‌سازی شده فراهم کرده است.

مهدی الیاسی، معاون سیاست‌گذاری و ارزیابی راهبردی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری نیز در این جلسه طی سخنانی گفت: هدف اصلی حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، حمایت از فعالیت‌های دانش‌بنیان در کشورها است.

وی ادامه داد: همکاری بین ایمیدرو و معاونت فناوری به این صورت است که چه ظرفیت‌هایی در حوزه معدن و صنایع معدنی می‌توان اضافه کرد تا قانون جهش تولید را در شرکت‌های زیرمجموعه این سازمان پیاده‌سازی کنیم.

وی افزود: سازمان‌های توسعه‌ای می‌توانند در طرح‌های فناورانه به صورت مستقیم و یا از طریق بازار سرمایه یا به صورت غیرمستقیم از طریق عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه سرمایه‌گذاری کنند. می توان گفت در این زمینه محوریت و حمایت ایمیدرو در توسعه فناوری قابل تقدیر است.

وی اظهار کرد: شرایط به نحوی باشد که قانون جهش تولید در شرکت‌ها نهادینه شود و محوریت ایمیدرو به عنوان هلدینگ و بازوی توسعه بخش معدن و صنایع معدنی این شرایط را فراهم کرده است.

معاون سیاست‌گذاری و ارزیابی راهبردی معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهوری با اشاره به مزیت‌ها و امتیازات در نظر گرفته شده برای دانش‌بنیان‌ها افزود: دریافت اعتبار مالیاتی معادل هزینه انجام شده برای فعالیتی‌های تحقیق و توسعه، برخورداری از امتیاز لغو تشریفات مناقصه و حمایت از تولید داخلی ماشین‌آلات و تجهیزات با حذف معافیت حقوق ورودی این اقلام ازجمله امتیازاتی است که در قانون جهش تولید نیز آمده است.

در این جلسه امیر خرمی شاد عضو هیات عامل و معاون معاون برنامه‌ریزی و توانمندسازی ایمیدرو، سمیه خلوصی مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ایمیدرو، غلامرضا ملاطاهری مدیر آموزش، پژوهش و فناوری ایمیدرو و حسین منصوری مجری طرح ایجاد زیست‌بوم نوآوری و فناوری بخش معدن و صنایع معدنی(ایمینو) حضور داشتند و اقدامات ایمیدرو در حوزه فناوری و دانش‌بنیان‌ها را تشریح کردند.

روی خط خبر

اعلام شیوه‌نامه و زمان‌بندی مزایده عمومی معادن

شیوه‌نامه و زمان‌بندی مزایده عمومی معادن کشور در قالب بسته سرمایه‌گذاری اعلام شد.

به گزارش شاتا، شیوه‌نامه و زمان‌بندی مزایده عمومی درقالب بسته سرمایه‌گذاری در ۲۲ استان در قالب ۴۶ بسته سرمایه‌گذاری اعلام شد.

براین اساس در راستای فعال‌سازی و آزادسازی محدوده‌ها و مجوزهای معدنی بلاتکلیف و غیرفعال از طریق مزایده عمومی لیست بسته‌های سرمایه‌گذاری استان‌ها منضم به شیوه‌نامه مزایده عمومی در قالب بسته‌های سرمایه‌گذاری معادن کشور به همراه برنامه زمان‌بندی مزایده عمومی جهت اقدامات مشروحه اعلام شد.

۱- بارگذاری مشخصات بسته سرمایه‌گذاری هر استان که با هماهنگی اعلام شده است در سامانه تداراکات الکترونیکی دولت و اخذ کد مزایده از سامانه مذکور.

۲- قراردادان محدوده‌ها و مجوزهای معدنی بسته‌های سرمایه‌گذاری در لایه مزایده با رنگ مشخصه تعریف شده در سامانه کاداستر معدن برای دید عموم در سامانه با در نظر گرفتن برنامه زمان‌بندی.

۳- اطلاعات و مشخصات محدوده‌ها و مجوزهای معدنی بسته‌های سرمایه‌گذاری، شرایط واگذاری بسته‌های سرمایه‌گذاری در مزایده عمومی توسط سازمان استان در لیست مزایده با ذکر توضیحات کامل اطلاع‌رسانی شد.

۴- اطلاع‌رسانی برگزاری مزایده و شیوه‌نامه ارسالی از طریق سایت، پرتال سازمان جراید محلی، سازمان نظام مهندسی معدن و خانه معدن صورت خواهد گرفت.

انتصاب مدیرعامل جدید «جهان فولاد سیرجان»

هیات مدیره شرکت جهان فولاد سیرجان در نشستی ضمن تقدیر از زحمات سیزده ساله علی عباسلو به اتفاق آرا مهندس علی پورمعصومی را به عنوان مدیرعامل جدید شرکت جهان فولاد سیرجان انتخاب کردند.

به گزارش گهرپرس، علی پورمعصومی که از مدیران خوشنام منطقه گل‌گهر است که سابقه حدود ۱۷ سال حضور در صنعت و فولاد در سمت‌های مختلف مدیریتی منطقه گل‌گهر منجمله معاونت بهره‌برداری، معاونت طرح وتوسعه گل‌گهر، مدیر پروژه بازیابی هماتیت و دفتر فنی گل‌گهر را در کارنامه موفق کاری خود دارد و از سال قبل عضو هیت مدیره شرکت جهان فولاد است.

در بررسی چگونگی تحقق معدنکاری سبز تاکید شد

شعار سبز ندهیم

زهرا پیربداقی

معدنکاری سبز یکی از شاخصه‌های اثرگذار برای حفظ محیط‌زیست است مسیری که کشورهای اروپایی طی کردند و آلایندگی معادن را به حداقل رساندند، اما در ایران فقط واژه‌ای است که هرازگاهی از سوی مسئولان و مدیران بازگو می‌شود و سپس از یادها می‌رود. غفلت از این استراتژی نه‌تنها در بخش معدن بلکه در صنایع دیگر هم دیده می‌شود این درحالی است که حرکت در این مسیر برای تمام صنایع یک ضرورت به شمار می‌رود چراکه می‌تواند به قطار پیشرفت سرعت ببخشد و در نهایت برای کشور توسعه پایدار را به ارمغان بیاورد. با وجود اینکه ایران دارای غنی‌ترین ذخایر معدنی است اما سیاست‌گذاری‌های غلط دولت با هدف درآمدزایی موجب شده فعالیت‌های معدنی در چارچوب اصول حفظ محیط‌زیست انجام نشود و همچنان شکل سنتی خود را حفظ کند. از سوی دیگر این بخش با چالش‌های بسیاری هم دست وپنجه نرم می‌کند. بنا به گفته کارشناسان حتی اگر معدنکار از مشکلاتی نظیر فرسودگی ماشین‌آلات و نبود حمایت مالی عبور کند در مسیر صادرات و تولید با سنگ‌اندازی دولت مواجه خواهد شد بنابراین چگونه می‌توان به معدنکاری سبز فکر کرد.

ضرورت نوسازی زیرساخت‌ها

پیمان افضل، استاد دانشگاه و فعال معدنی در تشریح چگونگی حرکت به سمت معدنکاری سبز به «روزگارمعدن» گفت: درمرحله اول باید نوسازی زیرساخت‌های معدن در اولویت دولت قرار گیرد چرا که با دستگاه‌ها و تجهیزات قدیمی که سوخت زیادی مصرف می‌کنند نمی‌توان در مسیر معدنکاری سبز حرکت کرد درحال‌حاضر کشورهای پیشرفته یا درحال توسعه دربازه زمانی بین ۵تا ۱۰سال فناوری خود را به روز می‌کنند ما هم باید این کشورها را الگوقرار دهیم و فناوری خود را حداقل هر۵ سال یا حداکثر ۱۰ سال به روز کنیم اگر بخواهیم خلاف جهت آب شنا کنیم روند استهلاک و مصرف سوخت دستگاه‌ها بالا می‌رود و دیگر نمی‌توان انتظار کاهش آلایندگی را داشته باشیم.

▣ احیای محیط‌زیست به کمک آموزش

وی با بیان اینکه دردومین مرحله باید روی آموزش کار کنیم اظهار کرد: بکارگیری فناوری‌های جدید نیاز به فرهنگ‌سازی و آموزش دارد به طور مثال در کشورهای توسعه یافته اگر دستگاه بولدوزر نیاز به تعویض روغن داشته باشد به طور کامل روغن قدیمی تخلیه و سپس روغن جدید جایگزین می‌شود اما درایران برای این که هزینه‌ها بالا نرود به روغن قدیمی، روغن جدید را اضافه می‌کنند. این رویکرد شاید صرفه‌جویی در هزینه‌ها به شمار برود اما به مرور زمان بهره‌وری دستگاه را پایین می‌آورد و روند استهلاک سریع تر اتفاق می‌افتد به طوری که منجربه آلودگی محیط‌زیست خواهد شد.

افضل ادامه داد: با توجه به این که نیروی کار متخصص و تحصیل کرده در بخش معدن می‌تواند کمک شایانی به بهسازی و احیای محیط‌زیست کند می‌توان رشته محیط‌زیست درمعدن یا مبحث بازسازی معادن را به عنوان درس در تحصیلات تکمیلی یا حتی به عنوان گرایش جدید در دانشگاه‌ها ارائه کنیم.

▣ تعامل یک ضرورت است

این استاد دانشگاه با بیان اینکه برای حفظ محیط‌زیست نیازمند ورود فناوری جدید از کشورهای دیگر هستیم گفت: کشور چین هم نمی‌تواند فناوری را به طور جداگانه تولید کند به طوری که بسیاری از تجهیزات اصلی وپایه را وارد می‌کند و در ادامه تعاملات خود رابطه‌اش را با کشورهای عربی و جنوب خلیج‌فارس توسعه داده است سیاست‌گذاری‌های چین بیانگر آن است که خواستار سرمایه‌گذاری در کشورهایی است که درآمد و امنیت سرمایه‌اش تضمین شود. بنابراین تاکید می‌کنم توسعه تعامل با کشورهای دیگر یک اصل ضروری است.

▣ فرسودگی ماشین‌آلات بلای جان طبیعت

این فعال معدنی فرسودگی ماشین‌آلات را از موانع حرکت در مسیر معدنکاری سبز دانست و گفت: فقدان تخصص کافی مسئولان معدنی موجب صدور بخشنامه‌های متناقض شده که چالش‌هایی را برای تولیدکنندگان به وجود آورده است درحال‌حاضر بسیاری از شرکت‌های معدنی در زمینه ماشین‌آلات در وضعیت بحرانی به سر می‌برند. مثلا یک شرکت ایرانی- خارجی، ماشین‌آلات را خریداری کرده اما درگمرک دپو شده و اجازه ترخیص نداده‌اند و ازآنجایی که بدون تجهیزات نمی‌تواند به فعالیت خود ادامه دهد مجوز بهره‌برداری معدن این شرکت درحال باطل شدن است. باید اذعان کرد: در شرایطی که معدنکاری در ایران درگیر چالش‌های بسیاری است که هر روز هم بیشتر می‌شود نمی‌توان به معدنکاری سبز فکرکرد و درحد شعار باقی می‌ماند.

وی با بیان اینکه برای نوسازی تجهیزات باید مقررات و قوانین هم درراستای توسعه باشد اظهار کرد: کارخانه هپکو نیاز به حمایت و مشوق‌هایی از سوی دولت دارد ازسویی دیگر این کارخانه می‌تواند با پیوستن به شرکت‌های خارجی ماشین‌آلات به روز را تولید کند پیش گرفتن این رویکرد نه‌تنها منجربه کاهش مصرف منابع انرژی می‌شود بلکه که درکاهش آلایندگی معادن هم موثر خواهد بود.

▣ باطله‌های دوست داشتنی

افضل اظهار کرد: باطله‌های معدنی امروز خودشان یک معدن جدید هستند، بسیاری از مواد کمیاب که قبلا مورد توجه نبودند درحال‌حاضر در میان باطله‌های معدنی ارزشمند شده‌اند بازیافت باطله‌ها نه تنها موجب نجات محیط‌زیست می‌شود بلکه ارزش‌افزوده برای معدن ایجاد می‌کند ناگفته نماند که بدون دستیابی به فناوری نوین نمی‌توان این روش‌ها را در کشور پیاده کرد.

▣ جای خالی حمایت مالی

وی با انتقاد از اینکه بانک‌ها پروانه بهره‌برداری را به عنوان وثیقه قبول ندارند گفت: باید فرهنگ‌سازی ازسوی دولت انجام شود تا پروانه بهره‌برداری هم سطح سند ملک ارزش داشته باشد وقتی می‌گوییم گواهی کشف یعنی دولت وجود آن ماده معدنی در آن کانسار را تایید و ضمانت کرده است ریشه این نگاه بانک‌ها به پروانه بهره‌برداری معادن به اقتصاد بیمار کشورمان برمی گردد که در میان آحاد جامعه زمین و ملک به عنوان شاه‌بیتی برای سوددهی جاافتاده است.

البته بانک‌ها توجه ویژه به معادن بزرگ دارند ولی از معادنی کوچک مقیاس یا معادنی که هنوز به بهره‌برداری نرسیده‌اند حمایتی نمی‌کنند.

بنابراین شواهد نشان می‌دهد تا زمانی که نگاه بانک‌ها به معادن تغییر نکند نمی‌توان انتظار داشته باشیم از معدنکاری سبز حمایت شود.

دوری از فناوری نوین

احمد جمشیدی، دانشیار معدن و محیط‌زیست به «روزگار معدن» گفت: برای اینکه بتوانیم در مسیر معدنکاری سبز حرکت کنیم معدنکاران از زمان صدورمجوز باید برنامه جامع محیط‌زیست داشته باشند به این ترتیب که استخراج و فرآوری مواد معدنی با کمترین آسیب به محیط‌زیست انجام شود.

وی افزود: تحولاتی که درصنایع مختلف رخ می‌دهد نیازمند استفاده از فناوری نوین است که منجر به تسهیل فرآیند تولید، افزایش بهره‌وری و حفظ محیط‌زیست می‌شود.

وی در ادامه با بیان اینکه بقای هرواحد معدنی و صنعتی به استفاده از فناوری‌های جدید بازمی‌گردد، گفت: با بکارگیری فناوری نوین درمعادن، مصرف انرژی پایین می‌آید برای رسیدن به خودکفایی در این مسیر باید به پژوهشگران فرصت داده شود تا عقبماندگی‌هایمان نسبت به کشورهای توسعه یافته جبران شود برای مثال می‌توانیم از انرژی خورشیدی برای تامین برق واحدهای صنعتی و معدنی استفاده کرد.

▣ ضرورت بازسازی معادن در پایان کار

جمشیدی گفت: زمانی که مرحله بهره‌برداری از یک معدن به پایان می‌رسد بازسازی معدن باید در برنامه‌های معدنکار قرارگیرد برای مثال در معادن روباز یک پیت بزرگ ایجاد می‌شود بعد از دوره بهره‌برداری باید تکلیف این پیت مشخص شود تا آسیبی به محیط‌زیست نزند. بنابراین فعالیت‌های معدنی از زمان آغاز تا پایان باید براساس یک برنامه مدیریت محیط‌زیستی پیش برود.

▣ لزوم حمایت از طرح‌های پژوهشی

جمشیدی با اشاره به این که حمایت از طرح‌های پژوهشی درزمینه کاهش آلایندگی محیط‌زیست باید درست انجام شود اظهار کرد: معمولا برای اینکه دانشی بومی شود انتظار دارند در زمانی کوتاهی به بازدهی برسد ولی واقعیت این است که یک پروژه ۵ تا ۱۰ سال نیاز به حمایت مادی و معنوی دارد. از سویی دیگر تعریف درست یک طرح پژوهشی اهمیت زیادی دارد. معمولا شاهد هستیم طرح هایی که تعریف می‌شود حجم زیادی از شرح خدمات دارند که قراراست در کوتاه مدت به سرانجام برسند حتی اگر سرمایه‌گذاری کلانی هم انجام شود به علت این که اهداف مشخص نیست نتیجه مطلوبی نخواهد داشت.

▣ پیچ و خم واردات ماشین‌آلات و محیط زیست

وی به فرسودگی ماشین‌آلات معدنی را خطری برای محیط‌زیست دانست و گفت: متاسفانه در واردات ماشین‌آلات، تولیدکنندگان با محدودیت‌هایی مواجه هستند این درحالی است که هر چقدر با تجهیزات روز دنیا منطبق باشیم محیط‌زیست کمتر آلوده می‌شود و بهره‌وری معادن بالا خواهد رفت.

سخن پایانی...

درنگاه اول پذیرش معدنکاری سبز به معنای افزایش هزینه‌های تولید است اما در مدت کوتاهی می‌توان شاهد صرفه جویی در بهره‌برداری از منابع و حتی بازگشت باطله‌های معدنی به چرخه تولید باشیم. رمز ورود و موفقیت در این عرصه، حمایت مالی دولت، ورود فناوری نوین و آموزش است بنابراین باید اذعان کرد تغیر نگاه دولت به بخش معدن و توسعه تعامل با کشورهای دیگر ضروری است.

معاون شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات:

برنامه‌ای برای استفاده از تکنولوژی‌های جدید نداریم

معاون امور معادن و صنایع معدنی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات گفت: استفاده از تکنولوژی‌های جدید به عنوان یکی از چالش‌های جدی توسعه صنعت فولاد کشور فاقد برنامه‌ریزی‌های لازم است. امین صفری در گفت‌وگو با دنیای معدن اظهار کرد: برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در چشم‌انداز ۱۴۰۴ چالش‌های جدی وجود دارد که عدم توجه به آن نگرانی‌های فعالان این عرصه را بیشتر کرده است. معاون شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات بیان کرد: هم‌اکنون خیلی بیشتر از تولید ۵۵ میلیون تن در صنعت فولاد ظرفیت‌سازی می‌شود، اما رفع چالش‌های این صنعت باید مورد توجه جدی قرار گیرد. صفری افزود: دستیابی به تکنولوژی‌های جدید یکی از چالش‌های اساسی ما در مسیر توسعه صنعت فولاد است، زیرا باید تکنولوژی‌های ما به طرف تولید آهن‌های هماتیتی برود. معاون امور معادن و صنایع معدنی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات اظهار کرد: هم‌اکنون شرایط به سمتی می‌رود که ممکن است در حوزه صنعت فولاد با کمبود سنگ‌آهن مکنتی نیز مواجه شویم. این مقام مسئول در شرکت شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با بیان اینکه بحث آلودگی‌های زیست‌محیطی از دیگر چالش‌های توسعه صنعت فولاد است، افزود: در این صنعت باید به رعایت قوانین و مقررات بین‌المللی در حوزه محیط‌زیست نیز بیش از پیش توجه شود. صفری بیان کرد: کمبود زیرساخت‌های لجستیکی، کاهش و کمبود انرژی از جمله گاز، برق و آب که هر سال روند آن صعودی است و مشکلات ریل و حمل‌ونقل و نبود اسکله‌های مناسب برای صادرات محصولات فولادی از دیگر چالش‌های صنعت فولاد است.

یادداشت

دردسرهای انرژی ارزان

داریوش گل‌علی‌زاده
سرپرست مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم سازمان حفاظت محیط‌زیست

در قانون اصلاح الگوی مصرف و هوای پاک تصریح شده که وزارت نیرو مکلف است، هر ساله ۳۰ درصد از میزان توسعه یک برق خود را باید به انرژی‌های تجدیدپذیر اختصاص بدهد،برای مثال اگر امسال قرار است هزار مگاوات به شبکه برق اضافه کند، ۳۰۰ مگاوات از آن را باید صرف تولید انرژی پاک کند. از سال ۹۶ تاکنون میانگین توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر ۷/۵درصد بوده است.

علاوه بر این، کشور ما ظرفیت‌های بسیار خوبی در زمینه تولید انرژی خورشیدی دارد (از این نظر جزو ۱۰ کشور برتر دنیا هستیم) اما به ۲ دلیل در این زمینه پیشرفت و توفیق چندانی نداشته‌ایم.

دلیل اول این است که سوخت‌های فسیلی در کشور ما بسیار ارزان است. وقتی سوخت ارزان باشد،به‌طبع برقی که تولید می‌شود، نرخ بسیار پایین‌تری دارد.

دلیل دیگر این است که تجهیزات اولیه راه‌اندازی نیروگاه‌های تجدیدپذیر گران‌نرخ است. روشن است که انرژی ارزان جایی برای تولید انرژی تجدیدپذیر باقی نمی‌گذارد و به‌طبع کسی به آن سمت نمی‌رود.

چند سال پیش، دولت برای راه‌اندازی نیروگاه برق خورشیدی به متقاضیان وام و تسهیلات می‌داد، اما باز هم استقبالی نشد، البته در این زمینه محدودیت‌های تحریمی هم بی‌تاثیر نبوده، اما مهم‌ترین عامل بحث ارزان بودن انرژی حاصل از سوخت‌های فسیلی است. نرخ برق آنقدر ارزان است که تعداد زیادی مزرعه‌های تولید رمز ارز در کشور راه‌اندازی شده است. قیمت ارزان هم در بخش صنعتی و هم در بخش خانگی به مصرف بی‌رویه منجر شده است، البته این موضوع را نباید با موضوع معیشت مردم در یک قالب گنجاند. اینکه باید درآمد مردم بالا برود و اختلالی در معیشت آنها ایجاد نشود، بحث درستی است که جداگانه باید موردبررسی قرار گیرد. از سوی دیگر، نمی‌توان بحث هدررفت انرژی را همچنان نادیده گرفت. درست مثل وضعیت آب که همه شاهد هستیم که در این شرایط بحرانی، باز هم شهروندان به‌جای استفاده از جارو، پیاده‌رو جلوی خانه خود را با جریان آب تمیز می‌کنند. علت این است که باوجود کم‌آبی و از دست رفتن بسیاری از منابع آب‌بها همچنان ارزان است، در حالی که بطری آب معدنی از همان حجم بنزین گران‌تر به‌فروش می‌رسد، پس شکی نیست که باید هم در بحث قیمت‌گذاری و هم در حوزه سیاست‌های تنبیهی و تشویقی، اقداماتی اساسی انجام شود.

همین شرایط به همه حوزه‌های مصرف انرژی بسط پیدا می‌کند. در زمستان میزان مصرف گاز بخش خانگی و تجاری تا ۲۰ درصد افزایش پیدا می‌کند. این افزایش باعث می‌شود که سهم گاز نیروگاه‌ها و صنایع بزرگ کاهش پیدا کند، بنابراین سهم نیروگاه‌ها و صنایع بزرگ را کم می‌کنند و به بخش خانگی اختصاص می‌دهند. در هیچ کجای دنیا، چنین اتفاقی نمی‌افتد، اگر قرار باشد برق سهمیه‌بندی شود، نباید شهرک‌ها و واحدهای صنعتی که توسعه کشور منوط به تولید آنها است،دچار اختلال و تعطیلی شوند، اما در کشور ما برعکس است. مثال دیگری را در نظر بگیرید؛ بخش کشاورزی بیش از ۹۰ درصد منابع آبی کشور را مصرف می‌کند،اما سهمی که در درآمد ناخالص ملی دارد، بیش از ۴۰ درصد نیست.

اگر قرار است، انرژی کشور به بخش خاصی تزریق شود، باید دودوتا چهارتا انجام دهیم و ببینیم چقدر در تولید درآمد ناخالص ملی کشور نقش دارد، اما این اتفاق نمی‌افتد. متاسفانه کارخانجات ما عموما فرسوده و قدیمی هستند و انرژی زیادی مصرف می‌کنند و هیچ اقدامی در راستای بحث مدیریت سبز انجام نمی‌شود. در حالی که باید شرایط به‌گونه‌ای باشد که تولیدکننده خود به‌سمت مدیریت منابع و انرژی گرایش پیدا کند. البته در بخش خصوصی، اقداماتی در این زمینه انجام شده است، به‌ویژه درباره منابع آبی یا تولید برق. در بحث تولید، تا حدی می‌توان درآمد را بالا برد، از آن به بعد اگر تولیدکننده بخواهد سود بیشتری به‌دست آورد، باید در هزینه‌های خود صرفه‌جویی کند تا سوددهی آن بنگاه اقتصادی افزایش پیدا کند، اما در بخش صنعت ما بسیاری از هزینه‌ها «برَج» است و تنها راه‌حل عبور از این مشکل، کاهش وابستگی اقتصاد به دولت است.

«روزگارمعدن» تبعات سهمیه‌بندی نادرست سوخت را بررسی کرد

قاچاق معکوس سوخت در بخش معدن

گیتا جاودانی

معدن از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان انرژی در جهان است، بنابراین مدیریت مصرف انرژی در این بخش اهمیتی انکارناپذیر دارد و به‌گفته کارشناسان، یارانه‌های دولتی یکی از مهم‌ترین دلایل توسعه‌نیافتگی کشور در بخش مدیریت انرژی است. دولت برای پایین نگه داشتن نرخ انرژی، هزینه‌های سرسام‌آوری متحمل می‌شود و به‌ناچار برای دریافت بخشی از آن به مالیات و عوارض و تعرفه‌های واردات و کنترل نرخ و تورم متوسل می‌شود؛ پس در واقع قدمی به جلو برداشته نمی‌شود و همه درجا می‌زنند، اما در این میان، آنچه از بین می‌رود و جایگزینی بر آن نیست، منابع طبیعی و خدادادی این کشور و از آن مهم‌تر، آلودگی هوا است که مدت‌ها است نفس کشور را تنگ کرده است. در گزارش امروز «روزگارمعدن»، نظر مهدی لطفی‌اصل و مهدی رستمی‌معز از کارشناسان و فعالان حوزه معدن را درباره مدیریت سوخت و چالش‌های آن جویا شده‌ایم.

توجیه‌پذیر نیست

مهدی لطفی‌اصل، کارشناس و فعال معدن:

یکی از عوامل تاثیرگذار در بحث توجیه اقتصادی بنگاه‌های تولیدی به‌ویژه معادن، عامل انرژی است. این عامل یا سوخت مصرفی ماشین‌آلات معدنی است یا در سطحی پایین‌تر، برای گرمایش مورداستفاده قرار می‌گیرد. بنابراین نرخ نهایی سوخت مصرفی در نرخ تمام‌شده محصول نهایی تاثیر بسزایی دارد و هرگونه افزایش یا کاهش آن باعث افزایش یا کاهش نرخ نهایی محصول تولیدی می‌شود و موجب توجیه‌پذیر بودن یا نبودن اقتصادی بنگاه تولیدی می‌شود. اینکه مدیری بگوید ارزش محصولات و تولیدات برخی معادن ما، خیلی پایین‌تر از ارزش واقعی سوختی است که برای استخراج این محصولات مصرف می‌شود، دلالت بر این امر دارد که فعالیت برخی معادن، به‌ویژه معادنی که در دسته معادن کوچک‌مقیاس رده‌بندی می‌شوند، از نظر اقتصادی توجیه‌پذیر نیست و در صورت تخصیص نیافتن سوخت یارانه‌ای به آنها و فروش آن با نرخ واقعی، عواید اقتصادی بیشتری نصیب کشور خواهد شد.

▣ قاچاق معکوس

درباره این اظهارنظر، توجه به چند نکته ضروری است؛ اول اینکه تمامی بنگاه‌های اقتصادی در کشور از سوخت یارانه‌ای استفاده می‌کنند، بنابراین جداسازی بخش معدن از آنها و تصمیم‌گیری مجزا در این‌باره اصلا توجیه‌پذیر نیست.

دوم اینکه در بحث تخصیص سوخت به معادن، همیشه بین معدنکاران و شرکت نفت در میزان مصرف و نحوه تعیین آن اختلاف وجود داشته و دارد و این معضل تاکنون رفع نشده است، به‌نحوی که سهمیه‌بندی نادرست موجب می‌شود تا شاهد آن باشیم که معدنکاران به‌ناچار برای تامین سوخت بیشتر موردنیاز خود که خارج از سهمیه تعیین شده، به‌سراغ بازار آزاد بروند. به‌عبارت دیگر، سال‌ها است در بخش معادن شاهد قاچاق معکوس سوخت هستیم، بنابراین معدنکاران به‌نحوی نرخ واقعی سوخت را در محاسبات اقتصادی خود لحاظ کرده‌اند. اگر افزایش نرخ سوخت در بخش معدن بدون اصلاح در راستای شفافیت و واقعی شدن شاخص‌هایی که براساس آن سهمیه سوخت به معادن تعلق می‌گیرد، اتفاق بیفتد، باعث رکود بیشتر در این بخش و گرفتار شدن در چرخه باطلی خواهد شد که هر چند وقت یک‌بار درباره افزایش نرخ سوخت و افزایش نرخ مواد معدنی و بایدها و نبایدهای آن بحث می‌شود و در نهایت بدون هیچ‌گونه نتیجه‌گیری مشخص و معینی به زمانی دیگر موکول می‌شود.

▣ توجیه‌پذیر و منطقی

در بخش تامین سوخت معادن، باید به این نکته توجه کرد که بیشتر ماشین‌آلات معدنی فعال در معادن کشور به‌نوعی اسقاطی بوده و طول عمر مفید آنها به‌پایان رسیده است. بدیهی است، مصرف سوخت این ماشین‌آلات در مقایسه با ماشین‌آلات معدنی جدید بیشتر خواهد بود و این امر موضوعی است که معدنکار در به‌وجود آمدن این شرایط دخل و تصرفی نداشته و در صورت نوسازی ناوگان ماشین‌آلات معدنی مصرف سوخت معادن کاهش می‌یابد و تنها به این شکل، اصلاح و واقعی کردن نرخ سوخت معادن توجیه‌پذیر و منطقی خواهد بود.

از سوی دیگر، همه بنگاه‌های اقتصادی از این یارانه بهره‌مند هستند، بنابراین مجازسازی بخش معدن و تصمیم‌گیری درباره آن، بدون داشتن یک برنامه کلان درباره اصلاح ساختار اقتصادی کلیه بنگاه‌های اقتصادی نتیجه اثربخشی نخواهد داشت.

در حال حاضر علاوه بر اینکه، فعالیت معادن باعث شکوفایی اقتصاد به‌ویژه در مناطق کمتر برخوردار می‌شود، نیاز کشور به واردات مواد اولیه را کمتر کرده است. در ضمن فعالیت معادن طی سنوات گذشته سبب شده، برای برخی مواد معدنی بازار مناسبی در سطح جهان ایجاد شود، بنابراین هرگونه اعمال محدودیت در عملکرد معادن باید با یک نگاه کلان و در نظر گرفتن تمامی جوانب آن انجام گیرد.

▣ فرسودگی مقصر آلودگی

درباره آلودگی هوا همان‌گونه که اشاره شد، سپری شدن طول عمر مفید ماشین‌آلات معدنی یکی از عوامل اساسی به‌شمار می‌آید، چرا که این امر سبب مصرف بیشتر سوخت فسیلی می‌شود. با نوسازی ناوگان ماشین‌آلات معدنی علاوه بر اینکه میزان مصرف سوخت ماشین‌آلات به‌طرز چشمگیری کاهش خواهد یافت، همچنین باتوجه به اینکه این ماشین‌آلات با سوخت گازوئیل دارای استانداردهای به‌روز جهانی کار می‌کنند، میزان اثرگذاری منفی آنها بر شرایط زیست‌محیطی کمتر خواهد شد.

▣ راهی برای گذر از بحران

به‌نظر من، در مرحله اول باید سیاست نوسازی ناوگان ماشین‌آلات معادن با سرعت و جدیت بیشتری پیگیری و عملیاتی کرد. پس از آن می‌شود با اخذ نظر فعالان معدنی بخش خصوصی و دولتی و همچنین در نظر گرفتن نرخ تمام‌شده محصول نهایی و عدم‌اعمال محدودیت در این‌باره نسبت به اعمال افزایش و آزادسازی نرخ سوخت ماشین‌آلات معدنی اقدام کرد.

طی سال‌های گذشته یکی از سیاست‌های اصلی دولت در بخش معدن حمایت از معادن کوچک‌مقیاس بوده است. این سیاست باید با برخی بازنگری‌ها در حمایت‌های دولتی عملیاتی و اجرایی شود. پیشنهاد می‌شود که سیاست‌گذاری برای بخش معدن با لحاظ مقیاس معادن انجام گیرد.

منظور این است که سیاست واحدی برای معادن کوچک‌مقیاس، متوسط و بزرگ‌مقیاس قابل‌اجرا نیست و بسته به نوع مواد معدنی، جغرافیای محل وقوع معادن و بزرگی و کوچکی معادن، سیاست‌های متفاوتی اتخاذ و اجرایی شود.

گوش در برابر چشم

مهدی رستمی‌معز ـ کارشناس و فعال معدنی:

گفته شده است ارزش تولیدات با ارزش سوخت مصرفی همخوانی ندارد. این موضوع پیش از این هم به اشکال دیگر مطرح شده بود، برای مثال اینکه اگر عرصه معدن، باغ پسته بود یا مزرعه زعفران، گل گلاب یا گون برای تولید عسل سوددهی بیشتری داشت، اما سوال اینجا است آیا گوش جای چشم را می‌گیرد؟ مزایا و معایب فعالیت در برخی عرصه‌ها را نمی‌توان تنها با کفه ترازو سنجید، بلکه مسائل دیگری هم در این زمینه دخیل است. به‌عبارت دیگر، نیاز به برخی کالاها گاهی هزینه‌هایی را بر جامعه تحمیل می‌کند که ناگزیر است، به‌طور مثال اگر برای اداره معدنی یارانه پرداخت می‌شود، شاید در بخش تولید و صنایعی که از آن ماده معدنی تغذیه می‌کند، بتوان هزینه‌ها را جبران کرد، پس نمی‌توان با ملاک قرار دادن یک شاخص، حکمی کلی صادر کرد.

▣ سوخت و نرخ واقعی آن

یکی از ویژگی‌هایی که باعث ادامه حیات تولید ما در شرایط تحریمی است، تفاوت نرخ سوخت در کشور با نرخ جهانی و منطقه‌ای آن است، بنابراین اگر بدون توجه به تمامی جوانب اقدام به اصلاح نرخ سوخت شود، تعطیلی و رکود بسیاری از معادن را به‌دنبال دارد، البته این به‌معنای بی‌توجهی به مدیریت سوخت و نظارت نداشتن بر آن نیست.

در شرایط عادی هم اگر به‌سوی برداشت یارانه سوخت پیش می‌رویم، باید این درآمد جای دیگری هزینه شود، وگرنه چرخه تولید دچار نقصان خواهد شد؟

امروزه بشر تمام تلاش خود را برمبنای تحصیل بیشتر انرژی گذاشته است، پس مزایای وجود انرژی برای معادن بزرگ‌ترین مزیت است،اما اگر انرژی نداشته باشیم،به‌طورقطع معادن با افت تولید روبه‌رو خواهند شد.

▣ صادرات سوخت مجازی

تولید معدنی با یارانه سوخت به‌شرطی به هدف می‌رسد که ماحصل آن در صنایع داخلی مصرف شود، در غیر این صورت همچنان که در تولیدات کشاورزی صادرات آب مجازی مطرح است، یعنی با کشت هندوانه عملا در حال صادرات منابع آبی خود هستیم. در این باره هم همین است؛ اگر منابع معدنی را با سوخت ارزان‌تری نسبت به کشورهای همجوار استخراج کنیم و حاصل آن را خام بفروشیم، علاوه بر صادرات ذخایر معدنی، سوخت را هم از دست خواهیم داد که می‌توان نام آن را صادرات سوخت مجازی گذاشت، اما اگر همین مواد معدنی در چرخه صنعت داخل کشور وارد و به محصول نهایی تبدیل شود، نه‌تنها صادرات سوخت مجازی نخواهیم داشت، بلکه ارزش‌افزوده‌ای نصیب کشور می‌شود و این فرآیند نقطه قوتی برای رقابت‌پذیری تولیدات ما با سایر رقبا خواهد شد.

آلودگی هوا در اثر مصرف سوخت در معادن، به‌شکلی که در شهرها و مناطق پرتراکم صنعتی مشاهده می‌شود، وجود ندارد. علت هم متفرق بودن معادن و وسیع بودن محدوده عملیات معدنی است، بنابراین در این‌باره با خطر جدی آلودگی هوا روبه‌رو نیستیم، اما این به‌معنای آن نیست که می‌توان نسبت به استانداردهای زیست‌محیطی در تولید گازها و سایر آلاینده‌های زیستی بی‌توجه بود. برای با استفاده از ماشین‌آلات کم‌مصرف و فیلتراسیون غبار و گازهای خروجی ماشین‌آلات و کارخانجات فرآوری، میزان آلودگی را کاهش دهیم و از طرفی همان‌طور که پیش از این هم اشاره شد، باید مانع خام‌فروشی و خروج مواد معدنی یارانه‌ای بدون فرآوری (چه به‌صورت مستقیم و چه به‌صورت کنسانتره و شمش) شویم.

▣ ارزانی یا توسعه؟

دوراهی افزایش نرخ سوخت و توسعه یا ثابت نگه داشتن نرخ و انتشار بیشتر آلودگی، چالشی است که می‌توان آن را تبدیل به فرصت کرد.

متاسفانه هنوز برای بسیاری از معادن ما عمر مشخصی تعریف نشده است و به‌همین دلیل، در بسیاری از مواقع معدنکاری با هزینه‌هایی بیشتری انجام می‌شود. این در حالی است که اگر پیش‌بینی درستی از فعالیت معدنی وجود داشته باشد، می‌توان برای تامین سوخت و انرژی آن برنامه‌ریزی مقرون به‌صرفه داشت.

اگر قرار است، سوخت گران شود، باید طرف دیگر این معادله را هم در نظر گرفت. گرانی سوخت، گرانی همه کالاها را به‌دنبال دارد، به این ترتیب باید سیاست‌های حمایتی دیگری در نظر گرفت تا موجب کاهش تولید و زمینگیر شدن صنایع نشود.

از سوی دیگر، توجه داشته باشیم که به‌طورقطع معادن کوچک در هر تغییری آسیب‌پذیرتر هستند و زودتر دچار بحران و چالش می‌شوند، بنابراین شایسته است که این معادن بیشتر موردتوجه قرار گیرند. برای مثال با حمایت بیشتر از محصولات و تولیدات آنها و توسعه روابط مالی معادن با بانک‌ها به بهره‌برداران خرد کمک کرد.

▣ راهکاری برای کنترل مصرف

یکی از مهم‌ترین نقیصه‌ها درباره مصرف بی‌رویه سوخت، نبود نظارت دقیق بر حمل‌ونقل مواد معدنی و میزان سوخت موردنیاز بخش تولید است. اگر این دو به‌خوبی کنترل و رصد شود، احتمال تخلف، استفاده بی‌رویه یا قاچاق از بین خواهد رفت و نیازی به سایر کنترل‌گرها نیست.

همان‌طور که نمی‌توان یک نسخه واحد برای همه دردها نوشت، برای معادن هم نباید یک دستورالعمل واحد در نظر گرفت و برای همه معادن به‌اجرا گذاشت، چرا که هر معدن پارامترهای خاص خود را دارد و ممکن است یک تغییر باعث جهش در یک معدن و ورشکستگی در معدن دیگر شود.

سخن پایانی

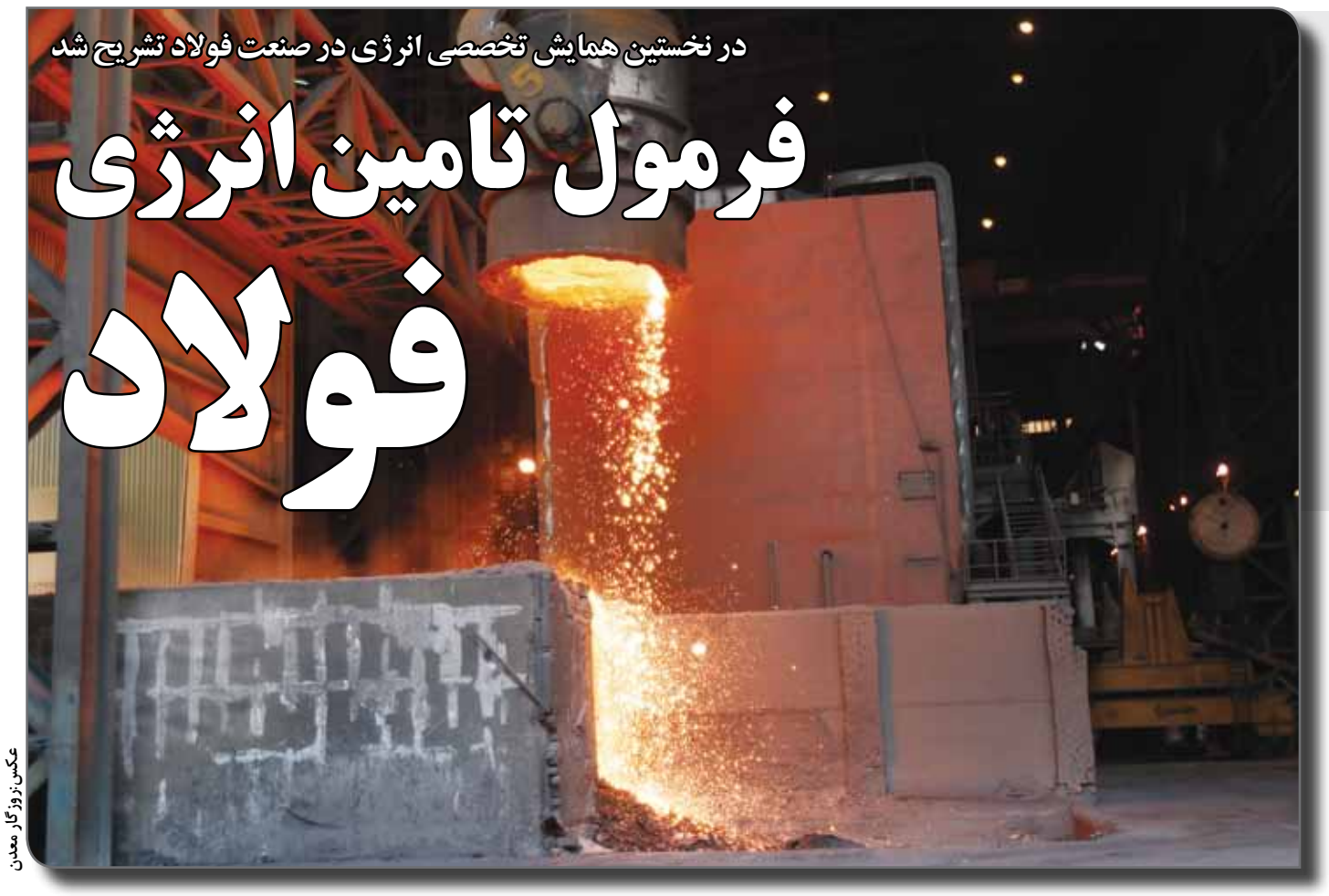
پرداخت یارانه به سوخت، تداوم تولیدات زیانده و ناتوان‌تر شدن بخش معدن در ایفای نقش خود در تولید ناخالص ملی، ضرر هنگفتی است که از جیب ملت می‌رود و همه می‌دانیم که جایی سرانجام باید این نقیصه جبران شود. پیش از این هم، کارشناسان معدن به این چرخه معیوب معترض بودند، اما راهکار آزادسازی نرخ سوخت در حال حاضر چندان عملی به‌نظر نمی‌رسد، زیرا بخش معدن سال‌ها است که با چالش بزرگ کهنگی و فرسودگی ماشین‌آلات دست‌وپنجه نرم می‌کند و به‌گواه کارشناسان، ماشین این دستگاه‌های فرسوده کمابیش ۲برابر ماشین‌آلات معمولی سوخت مصرف می‌کنند، به این ترتیب با حسابی سرانگشتی میلیاردها دلار از سرمایه‌های کشور می‌سوزد و دود آن به چشم و ریه ایرانیان می‌رود.

ارائه ٤٦ بسته سرمایه‌گذاری معدنی در دی ماه

سرپرست دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صمت گفت: سرمایه‌گذاران برای شرکت در مزایده ۴۶ بسته معدنی می‌توانند از دی ماه اقدام و در آن شرکت کنند. به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، مهدی حمیدی اظهارکرد: این بسته‌ها ابتکار جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت است که در ۲۲ استان ارائه می‌شود و در مجموع ۲۸۰ فقره سرمایه‌گذاری معدنی در این تعداد بسته قرار گرفته است. وی افزود: این بسته‌ها در راستای صیانت از مواد معدنی و نظارت بهتر و در قالب سهامداری و مردمی کردن اقتصاد است که مزایده آن به صورت کاملا الکترونیکی در دی صورت می‌گیرد. حمیدی ادامه داد: ۱۲ هزار و ۴۶۹ فقره مجوزهای معدنی در لایه مزایده‌های وزارت صمت قرار دارد که از مهرماه ۵ هزار ۳۴۹ فقره آن در قالب واگذاری به صورت مزایده عمومی در ۳۱ استان انجام شده و اکنون مراحل پایانی آن است. سرپرست دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صمت گفت: این مزایده اکنون در مرحله بازگشایی پاکات است و به زودی نتایج آن منتشر می‌شود. سرپرست دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صمت گفت: امسال یک هزار و ۲۸۷ دستگاه ماشین‌آلات معدنی مجوز ورود به کشور را دریافت کرده‌اند. وی افزود: در بحث واردات ماشین‌آلات معدنی محدودیت‌های قبلی برداشته شده است و بهره برداران معدنی می‌توانند ماشین‌آلات نو و ۱۰ سال کارکرد را با شرایط آسان وارد کنند. وی گفت: آمار صدور مجوز ورود ماشین‌آلات در سال ۹۹ حدود ۱۲۳ دستگاه، در سال ۱۴۰۰ حدود ۶۱۰ و امسال ۱۲۸۷ دستگاه بوده که از این تعداد ۴۲۰ دستگاه نو وارد کشور شده است. سرپرست دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صمت ادامه داد: البته در راستای حمایت از تولیدات داخلی، صد در صد تولیدات ماشین‌آلات داخلی خریداری شده و با تسهیلات در اختیار متقاضیان قرار گرفته است. حمیدی گفت: واردات ماشین‌آلات نیز مشروط بر این است که موارد مشابه داخلی نداشته باشد که در غیر این صورت ثبت سفارش با شرایط آسان انجام می‌شود.

در نخستین همایش تخصصی انرژی در صنعت فولاد تشریح شد

فرمول تامین انرژی فولاد

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

نخستین همایش تخصصی انرژی در صنعت فولاد در ادامه دو سمینار تخصصی سال گذشته زیر نظر انجمن تولید کنندگان فولاد برگزارشد. از اهداف برگزاری این همایش می‌توان به بررسی راهکارهایی برای رفع چالش انرژی در زنجیره فولاد و اقدامات و برنامه‌های انجام شده در تامین گاز، برق و آب مورد نیاز صنعت فولاد اشاره کرد.در این همایش معاونان وزارتخانه‌های نفت، نیرو و صمت به همراه مدیران شرکت ملی گاز، شرکت مدیریت شبکه برق و ایمیدرو، همچنین مدیران شرکت‌های تولیدکننده فولاد حضور داشتند.

تولید برق ۴۱ درصد رشد می‌کند

محسن بختیار، معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت نیرو، معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت نیرو در نخستین همایش تخصصی انرژی در صنعت فولاد گفت: تا پایان دولت سیزدهم رشد ۴۱ درصدی در تولید برق کشور را شاهد خواهیم بود که با این کار، اقدامی ۱۳ ساله را در حدود ۳ سال عملیاتی کرده‌ایم.

وی اظهار کرد: ظرفیت نیروگاه کشور ۹۰ هزار مگاوات است که نیروگاه‌های حرارتی، سیکل ترکیبی، بخاری و تجدیدپذیر آن را تأمین می‌کنند که در سال‌های گذشته تلاش بر این بوده که در این نیروگاه‌ها در بخش سیکل ترکیبی به دلیل بالا بودن راندمان تعداد این نیروگاه‌ها افزایش یابد و به ۴۰ درصد ظرفیت کشور برسد.

وی گفت: ۳۶ درصد بخش صنعت، ۳۲ درصد خانگی، ۱۵ درصد کشاورزی و بقیه آن مصارف دیگر است که به طور کلی مشکل ما در کشور ناطرازی تولید و مصرف است. این چالش بسیار بزرگ است و اگر روند نیاز، مصرف و تولید می‌خواست به این نحو جلو برود با چالش‌های زیادی روبه‌رو می‌شدیم که در راستای حل این مشکل برنامه‌ریزی‌های زیادی انجام دادیم تا این ناترازی با ۳۵ هزار مگاوات افزایش تولید رفع شود. این برنامه به دقت در حال انجام است که ۱۵ هزار مگاوات توسط شرکت تولید برق حرارتی محقق می‌ود و چیزی حدود ۱۰ هزار مگاوات توسط صنایع و ۱۰ هزار مگاوات نیز توسط صنایع و بخش خصوصی به صورت خود تامین انجام می‌شود معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت نیرو افزود: تا پایان دولت سیزدهم رشد ۴۱ درصدی در تولید برق کشور را شاهد خواهیم بود که با این کار، اقدامی ۱۳ ساله را در حدود ۳ سال عملیاتی کرده‌ایم. برای عملیاتی کردن این برنامه، برش کلی و اقدامات سال ۱۴۰۱ در ۴ محور است که محور اول تولید و تأمین است. وی خاطر نشان کرد: در حوزه مدیریت تقاضا و مصرف برنامه‌ریزی و هماهنگی بدنه دولت و نهادها انجام شد تا شرایط مساعدی را برای عبور از پیک امسال ایجاد شد تا آمادگی‌های لازم برای توسعه شبکه و خطوط انتقال انجام شود.

در موضوع مدیریت مصرف نیز ۵ اقدام اساسی انجام شده است. در تغییر ساعت اداری زمینه صرفه جویی ۹۰۰ مگاواتی انجام شد. انتقال بار مشترکین کشاورزی به ۹۰۰ مگاوات انجام شد. با صرفه جویی در مشترکین خانگی با ایجاد مشوق‌های مختلف زمینه صرفه جویی ۱۱۹۰ مگاوات انجام شد. در صنایع کوچک نیز ۲۳۵۰ مگاوات صرفه جویی داشتیم که در مجموع این صرفه جویی‌ها ۱۰۰۰۰ مگاوات است. بختیار تصریح کرد: تنها در یک هماهنگی با صنایع بزرگ و تغییر ساعت‌ها نیز حجم قابل توجهی صرفه جویی انجام شد که در مجموع توانستیم ۱۳ درصد برق صنایع را افزایش دهیم. همکاری با صنایع بزرگ در قالب ایجاد ظرفیت‌های جدید نیروگاهی یکی از اقدامات دیگر بود که تا پایان دولت سیزدهم هم اکنون ۱۵ هزار مگاوات موافقیت اصولی برای صنایع انجام شده و ۳ هزار مگاوات دیگر نیز به زودی صادر خواهد شد که ۶ هزار مگاوات در حال اجرا است. وی تأکید کرد: وزارت نیرو در تفاهمنامه‌ای که امضا کرده، تسهیلاتی را برای توسعه این ظرفیت‌ها به عمل خواهد آورد.

در توسعه ظرفیت‌های نیروگاهی قوانینی را مجلس ابلاغ کرده که برای مانع زدایی در صنعت برق اقدامات خوبی را در نظر گرفته است. ماده ۴ این قانون در خصوص توسعه ظرفیت نیروگاهی با استفاده از صنایع بزرگ است که طبق آن ۹۰۰۰ نیروگاه حرارتی و ۱۰۰۰ مگاوات تجدیدپذیر را با استفاده از منابع داخلی صنایع قابل اجرا خواهد بود.

معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت نیرو عنوان کرد: سوخت نیروگاه توسط وزارت نفت تأمین خواهد شد و صنایع می‌توانند از طریق شبکه، برق مورد نیاز خود را انتقال دهند که این موضوع جهت تسهیل در امر تولید برق توسط صنایع انجام شده است.

بختیار ادامه داد: قرار است ۳۵ هزار مگاوات توسط بخش‌های مختلف وارد مدار شود؛ ۱۵ هزار مگاوات توسط شرکت تولید برق؛ ۱۰ هزار مگاوات توسط صنایع به صورت خودتامین و ۱۰ هزار مگاوات توسط انرژی‌های تجدیدپذیر بخش خصوصی و صنایع به صورت خود تامین.

معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت نیرو اظهار کرد: قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق، برای رفع تنگناهای وزارت نیرو در تأمین برق پایدار با رویکرد جبران ناترازی‌های درآمد و هزینه صنعت برق و ناترازی تولید و مصرف برق ابلاغ شد.

نقش مدیریت در رفع مشکلات فولادسازان

بهرام سبحانی، رئیس انجمن فولاد ایران در این همایش گفت: برای سرپا نگه داشتن کوره‌ها بیش از ۱۰ درصد گاز نیاز است تا کارخانه‌های تولید فولاد بتوانند با حداقل توان کار کند و این موضوع نیازمند اقدام کارشناسی است. باید مدیریت مؤثر صورت گیرد تا این مشکلات فولادسازان کشور حل شود. وی اظهار کرد: در کل دنیا ۲ میلیارد تن فولاد تولید می‌شود که ایران با ظرفیت ۴۵ میلیون تن، ۳۰ میلیون تن تولید می‌کند که یکی از دلایل این اختلاف همین موضوع انرژی است. سبحانی گفت: صنعت فولاد به عنوان صنعت مادر کشور شناخته می‌شود و با سازمان هایی که زیرساخت کشور را باید تامین کنند، ارتباط و تلاقی دارد و امکان پیشبرد این صنعت به‌صورت جزیره‌ای وجود ندارد. همچنین بخش‌های حمل‌ونقل، انرژی، برق و گاز باید بطور هماهنگ با صنعت فولاد حرکت کنند تا متناسب با توسعه صنعت فولاد، نیز پیشرفت و توسعه یابند. وی گفت: در فرآیند کوره بلند، تولید با ذغال سنگ انجام می‌شود که ذوب آهن و فولاد زرند از این روش استفاده می‌کنند. فرآیند دیگر فرآیند احیاء مستقیم و کوره قوس است که با استفاده از گاز، سنگ آهن احیا شده و آهن خالص تولید می‌شود. در کشور ما به دلیل وجود منابع سرشار گاز طبیعی و انرژی ارزان، صنعت فولاد به سمت استفاده از کوره قوس رفته است که متأسفانه مشکلاتی به همراه داشته است. رئیس انجمن فولاد ایران افزود: ۵۵۰۰ مگاوات برای تولید این میزان فولاد مصرف می‌شود که کمتر از ۱۰ درصد برق کشور است ولی نکته اینجاست که نخستین صنعت برای برق قطع برق، صنعت فولاد است. این در حالی است که بسیاری از کارخانه‌های تولید فولاد در تلاشند تا برای کشور اشتغال، ارزآوری و منافع زیادی را تأمین کنند. وی خاطر نشان کرد: قرار است ۵۵ میلیون تن تا سال ۱۴۰۴ برق تولید شود که ۱۰هزار مگاوات برق مورد نیاز است. همچنین برای ۳۰ میلیون تن حدود ۴۰ هزار میلیون متر مکعب در روز گاز مصرف می‌شود و برای ۵۵ میلیون تن باید ۷۰ میلیون تن روزانه گاز مصرف شود. بخش خصوصی امروز در حال تأمین ماشین‌آلات و بسترسازی برای تولید فولاد بیشتر در کشور هستند ولی امروز به خاطر این مشکلات با چالش هایی جدی روبه‌رو هستند که باید وزراتخانه‌های مربوطه برای این موضوع برنامه ارائه کنند. سبحانی تصریح کرد: برای سرپا نگه داشتن کوره‌ها بیش از ۱۰ درصد گاز نیاز است تا کارخانه‌های تولید فولاد بتوانند با حداقل توان کار کند و این موضوع نیازمند اقدام کارشناسی است. باید مدیریت مؤثر صورت گیرد تا این مشکلات فولادسازان کشور حل شود. سه وزارتخانه مربوط باید در این مورد تصمیمات مورد نیاز انجام شود و برای این کار برنامه ارائه شود.

راهکارهای رفع چالش انرژی صنعت فولاد

امین ابراهیمی، مدیرعامل فولاد خوزستان گفت: توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر، ایجاد بازار برق و تامین برق از سوی تامین‌کنندگان، اصلاح الگوی مصرف و... از جمله مهم‌ترین راه‌کارهای مواجهه با چالش برق کشور است. وی اظهار کرد: امسال با توجه به تجربه‌های گذشته؛ امسال چالش صنعت برق یکی از چالش هایی بود که گریبانگیر صنعت فولاد شده و کاهش تولید را به همراه داشت. ابراهیمی گفت: نرخ گاز حدود ۴ برابر و بسیار گران شد که سهم انرژی به حدود ۱۸ درصد رسید. به همین خاطر اصلاح الگوی مصرف باید در دستور کار در همه سطوح قرار گیرد. علاوه براین مدیریت بار در کشور نیز باید انجام پذیرد و برنامه‌های دقیقی در این زمینه صورت بگیرد. البته در کنار آن نیروگاه‌های فرسوده نیز باید اصلاح شوند. مدیرعامل فولاد خوزستان افزود: مصرف آب در صنعت فولاد کمتر از ۰.۲ درصد است که البته به دلیل کاهش آب‌های زیرزمینی است که باید آمایش‌های سرزمینی برای توسعه‌ها در صنعت فولاد مورد توجه قرار گیرد. وی خاطر نشان کرد: کاهش مصرف آب در سیستم‌های خنک کننده، نوسازی خطوط تولید، بازچرخانی آب در خطوط تولید و احداث آب شیرین کن از اقداماتی است که برای حل مشکل آب در صنعت فولاد بسیار مؤثر است. ابراهیمی تصریح کرد: گاز یکی از مزیت‌های رقابتی صنعت فولاد بوده ولی امروزه به یک تهدید برای این صنعت تبدیل شده است. اصلاح الگوی مصرف گاز بسیار مهم است که مبحث ۱۹ و اجرای استانداردهای مربوط و همچنین اصلاح سیستم‌های گرماساز در کشور برای کاهش مصرف بسیار موثر خواهد بود. در بسیاری از کشورهای دنیا این موضوعات پیگیری شده و نتایج خوبی را داشته است. وی تأکید کرد: استفاده از بریکت‌های bsc و ذخیره‌سازی آن نیز بسیار مهم است و باید به این موضوع نیز توجه کرد که تا حدی این مشکلات را حل می‌کند. در مجموع باید این چالش‌ها حل شود تا با توجه به مجوزهایی که برای توسعه صنعت فولاد صادر شده، اوضاع بحرانی‌تر نشود. ابراهیمی گفت: توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر، ایجاد بازار برق و تامین برق از سوی تامین‌کنندگان، اصلاح الگوی مصرف و... از جمله مهم‌ترین راه‌کارهای مواجهه با چالش برق کشور است. حدود ۱۰ روز است که گاز فولاد خوزستان قطع است. مدیرعامل فولاد خوزستان عنوان کرد: ما بیش از ۱۳ پروژه با سرمایه‌گذاری ۱۵ هزار میلیاردی در حال مناقصه داریم همچنین نیروگاه ۵۱۴ مگاواتی نیز یکی از اقدامات دیگری است که برای حل مشکل انرژی انجام شده است.

توصیه مدیر کل دفتر امور معدنی و صنایع معدنی وزارت:

در صنعت فولاد سرمایه‌گذاری نکنید

مدیر کل دفتر امور معدنی و صنایع معدنی وزارت صمت خطاب به فعالان بخش خصوصی به خصوص فولادی، اظهار کرد: توصیه ما به سرمایه گذارانی که می‌خواهند به زنجیره فولاد ورود و واحدهای جدید تاسیس کنند، این است که سرمایه‌های خود را وارد حوزه فولاد نکنند. سیف الله امیری در گفت‌وگو با فولادبان گفت: واحدهای آهن اسفنجی که گاز دریافت می‌کنند، ملزم به رعایت کف عرضه در بورس هستند و در صورتی که اقدام به این کار نکنند، سهمیه سوخت آنها قطع خواهد شد. وی افزود: نه اینکه ما مجوز ندهیم، انرژی مورد نیاز آنها وجود ندارد. بدون شک اگر در این بخش‌ها سرمایه‌گذاری کنند در سال‌های آینده در تامین گاز و برق خود دچار مشکل می‌شوند. ضمن اینکه در این واحدها به اندازه کافی ظرفیت‌سازی شده است. مدیرکل دفتر امور معدنی و صنایع معدنی وزارت صمت با تاکید بر اینکه با توجه به محدودیت گازی که در کشور وجود دارد، واحدهای آهن اسفنجی که گاز دریافت می‌کنند، ملزم به رعایت کف عرضه در بورس هستند و در صورتی که اقدام به این کار نکنند، سهمیه سوخت آنها قطع خواهد شد. در صورتی که اقدام به این کار نکنند، سهمیه سوخت آنها قطع و این سهمیه به واحدهایی که کف عرضه را رعایت می‌کنند، تخصیص خواهد شد.

به گفته امیری، سهمیه‌ای که در اختیار واحدهای فولادی قرار گرفته، بسیار محدود است. به همین دلیل، ناچار هستیم که سهمیه گاز در اختیار واحدهایی که کمبود تولید در آنها وجود دارد، تخصیص پیدا کند. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در پاسخ به پرسش دیگری مبنی بر اینکه آیا برنامه تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در کشور محقق خواهد شد؟ گفت: تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ دست یافتنی است؛ هرچند محدودیت‌هایی در این راستا وجود دارد و شاید در رسیدن به این هدف تاخیر ایجاد کنند ولی با اکتشافات جدید در سطح کشور می‌توان تأمین خوراک و دستیابی به ۵۵ میلیون تن فولاد را پوشش داد.

تولیدکنندگان اخطار قطعی برق را هم دریافت می‌کنند

مدیرعامل ذوب‌آهن بیستون کرمانشاه گفت: در شرایط فعلی، صنایع فولادی علاوه بر چالش تامین گاز برای واحدهای تولیدی خود، در آینده نزدیک اخطار قطعی برق را هم دریافت خواهند کرد. جهاندار شکری در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به قطعی و محدودیت مصرف گاز در صنایع اظهارکرد: در صنعت فولاد موضوعی تحت عنوان کاهش مصرف و صرفه جویی در انرژی وجود ندارد، چون واحدهای تولیدی باید یک انرژی نسبت بر تن مصرف کنند. وی با بیان اینکه کار تولید محصولات فولادی همیشگی و پیوسته است، گفت: واحدهای تولیدی در هنگام تولید باید میزان مشخصی از گاز و برق را در مقیاس متر مکعب مصرف کنند تا بتوانند محصولات خود را تولید کنند و از آنجا که تولید محصول و کالا پیوستگی دارد، در نتیجه مصرف انرژی نیز دائمی خواهد بود و هرگونه اختلال در انرژی به معنای توقف تولید خواهد بود. مدیرعامل ذوب‌آهن بیستون کرمانشاه، وجود گاز برای تولید آهن اسفنجی را در واحد احیای صنعت فولاد ضروری خواند و تصریح کرد: در خط تولید صنایع فولادی به‌ویژه نورد باید ۱۵ مشعل روشن باشد تا شرایط تولید شمش و خروج شمش از کوره فراهم شود. به همین علت، نمی‌توان زمان را درخط تولید واحدهای احیای صنعت فولاد دخالت داد و هرگونه کاهش یا قطعی مصرف برق نشانه‌ای از توقف کامل خط تولید است. شکری با اشاره به توقف فعالیت فولاد خراسان از ۱۰ روز قبل تاکنون به علت محدودیت در مصرف گاز صنایع، گفت: درحال‌حاضر واحد احیای فولاد خراسان کاملا متوقف شده است، ضمن اینکه در فولاد خوزستان چندین واحد احیا با توقف کامل مواجه شده‌اند. همچنین در ذوب آهن بیستون یکی از خط‌های تولید نورد متوقف شده و یک خط دیگر نوردی نیز اخطار قطعی گاز گرفته است. وی یادآور شد: دولت قطعی گاز صنایع را به دو روش اعمال کرده است که در این راستا، یا گاز مصرفی صنایع کاملا قطع شده و واحدهای تولیدی نمی‌توانند فولاد تولید کنند و یا اینکه از صنایع خواسته‌اند با همکاری در قطعی گاز، مصرف خود را کاهش دهند که حالت دوم آن در صنعت فولاد امکانپذیر نیست. این فعال صنعت فولاد، چالش دیگر صنایع فولادی را ابلاغ قطعی برق در آینده نزدیک عنوان و خاطرنشان کرد: اخطار قطعی برق به زودی به صنایع ابلاغ خواهد شد و از آنجا که بیشتر نیروگاه‌ها با گاز فعالیت دارند و مشکل تامین مازوت دارند، اخطار قطعی برق و کاهش مصرف برق همانند فصل تابستان به صنایع به زودی ابلاغ خواهد شد.

اخبار

عبور صادارت فولاد از یک میلیون تن

صادرات فولاد ایران در آبان ماه امسال، برای دومین ماه پیاپی از مرز یک میلیون تن گذشت. این رقم همچنین بالاترین سطح تاریخ ماه آبان در صدور این محصول است.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، در ماه آبان امسال تناژ صادرات انواع فولاد به بیش از یک میلیون و ۱۴۴ تن رسید که از ارزشی معادل ۵۶۸ میلیون دلار برخوردار است.

از سوی دیگر مجموع صادرات ۸ماه فولاد و محصولات پایین دستی ایران به شش میلیون و ۷۴۰هزار تن رسید. ارزش این میزان صادرات ۳.۷ میلیارد دلار است.

طبق پیش‌بینی‌های انجام شده روند صادرات محصولات این گروه توسط شرکت‌های بزرگ در ماه‌های پیش رو نیز افزایشی خواهد بود.

اعمال محدودیت مصرف ۱۰ درصدی برق در صنایع

سخنگوی صنعت برق از اعمال محدودیت مصرف ۱۰ درصدی برق در صنایع کشور خبرداد.

مصطفی رجبی مشهدی در گفت‌وگو با تجارت نیوز درباره قطعی برق صنایع در آغاز فصل زمستان اظهارکرد: براساس برنامه‌ریزی وزارت نیرو و شرکت توانیر تلاش شده است انرژی بخش‌های مختلف از جمله صنایع، تجاری و خانگی به صورت پایدار تامین شود اما با توجه به رشد قابل ملاحظه مصرف گاز در بخش تجاری و خانگی وزارت نیرو، محدودیت‌هایی را در سقف مصرف ایجاد کرده است.

وی با بیان محدودیت‌های اتخاذ شده برای کاهش رشد مصرف برق، گفت: وزارت نیرو برای کاهش مصرف برق محدودیت هایی در بخش خانگی و تجاری از جمله محدودیت درروشنایی معابر، ادارات و مشترکان پرمصرف ایجاد و در بخش صنایع انرژی بر نیز محدودیت ۱۰ درصدی مصرف برق اعمال کرده است.

این مقام مسئول وزارت نیرو با بیان اینکه تامین برق صنایع به تامین سوخت نیروگاه‌ها وابسته است، تصریح کرد: اگر سوخت نیروگاه‌ها تامین شود، مشکل تامین برق صنایع نیز حل خواهد شد و امیدواریم با رفع محدودیت‌های تدریجی بتوانیم گشایش‌هایی را در بخش صنایع داشته باشیم.

رجبی مشهدی با تاکید بر صرفه جویی برق در بخش خانگی و تجاری، خاطرنشان کرد: با مصرف بهینه برق در این دو بخش می‌توان محدودیت ۱۰ درصدی برق صنایع را جبران کرد و بسیاری از محدودیت‌ها را برداشت.

وی همچنین به قطع گاز صنایع اشاره کرد و اظهارکرد: با توجه به تشویق‌های بسیار خوب شرکت ملی گاز برای بخش خانگی، پیش‌بینی شده است در این بخش از انرژی کشور مصرف کاهش یابد و همزمان محدودیت‌های مصرف برق نیز کمتر خواهد شد.

سخنگوی صنعت برق با اشاره به هماهنگی‌های لازم با وزارت صمت برای رفع محدودیت‌های برق صنایع گفت: درحال‌حاضر محدودیت‌های مصرف برق صنایع خیلی سنگین نیست و فقط ۱۰ درصد است که امیدواریم با رفع موانع محدودیت‌های مصرفی مصرف بهینه برق خانگی، تجاری و تامین سوخت نیروگاه‌ها محدودیت ۱۰ درصدی برداشته شود. رجبی مشهدی در پاسخ به پرسش فولادبان مبنی بر قطع برق یک کارخانه فولاد در عجب شیر در استان آذربایجان شرقی عنوان کرد: اطلاعی از این موضوع ندارم ولی یقینا پیگیری خواهد شد اما در عین حال، باید بگویم برق هیچیک از واحدهای تولیدی و صنعتی برق تاکنون قطع نشده است.

روزگار معدن

استان‌ها

۶

سه‌شنبه
۲۹ آذر ۱۴۰۱
۲۵ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
۲۰ دسامبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۸۵

روی خط خبر

اختصاص ۱۸.۶ میلیارد تومان تسهیلات به «کاتد مس رزن»

مدیر اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان رزن از اختصاص ۱۸ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان تسهیلات به کارخانه کاتد مس این شهرستان در سفر ریاست جمهوری خبر داد.

مجید عربلو در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: ۱۸ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان از مصوبات سفر ریاست جمهوری به بزرگ‌ترین کارخانه مس کاتد غرب کشور در رزن به منظور سرمایه در گردش و سرمایه ثابت اختصاص پیدا کرد که درحال‌حاضر پیگیر اخذ این تسهیلات هستند.

وی افزود: این کارخانه با نام شرکت تعاونی محافظه سازان آرش با مساحت ۷۸۰۰ مترمربع در سال ۹۹ در شهرستان رزن افتتاح شد و کار خود را شروع کرد و درحال‌حاضر با ۳۰ درصد ظرفیت با اشتغالزایی ۲۵نفر در حال فعالیت است.

عربلو طبق پروانه بهره‌برداری ظرفیت تولید سالیانه این کارخانه را به عنوان نخستین کارخانه مس کاتد استان همدان ۱۵۰۰ تن برشمرد و تصریح کرد: این کارخانه هنوز به ظرفیت تولید ۱۰۰ درصد نرسیده و با ۳۰ درصد ظرفیت دارای تولید است که با اخذ تسهیلات از محل مصوبات سفر ریاست‌جمهوری قصد نصب دستگاه‌های جدید و مجهزتر کردن دستگاه‌ها و به روز رسانی کارخانه را دارند که به طور قطع با این اقدام ظرفیت تولید کارخانه نیز افزایش می‌یابد.

وی با بیان اینکه مس تولید شده در این واحد در صنایع برق و الکترونیک و ظروف آشپزخانه کاربرد دارد، خاطرنشان کرد: تولیدات این کارخانه به کارخانجات مختلف تولید مس و مفتول ارسال می‌شود.عربلو در ادامه با اشاره به اینکه طرح توسعه سیمان اکباتان در اوایل امسال با پیش‌بینی سرمایه‌گذاری ۴۸۰ میلیارد تومان آغاز شده است، ادامه داد: کارخانه سیمان اکباتان شهرستان به صورت مستقیم برای ۱۵۰ نفر اشتغال ایجاد کرده که با تکمیل طرح توسعه کارخانه این تعداد اشتغال کارخانه به ۳۰۰ نفر افزایش خواهد یافت. وی ظرفیت تولید سالانه فعلی سیمان اکباتان رزن را ۱۱۴ هزار تن برشمرد و تصریح کرد: محصول تولید شده سیمان این کارخانه علاوه بر مصارف داخلی کشور به سایر کشورها به ویژه به کشور عراق صادر می‌شود.

کاهش آلودگی «سیمان دورود» در دستورکار

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست لرستان گفت: کارخانه سیمان دورود به صندوق توسعه ملی محیط‌زیست معرفی می‌شود.

به گزارش ایسنا، علی سالاروند در نشست مشترک با مدیران کارخانه سیمان شهرستان دورود برای رفع مشکلات زیست محیطی این واحد صنعتی که در اداره کل حفاظت محیط‌زیست لرستان برگزار شد، اظهار کرد: کارخانه سیمان دورود یکی از صنایع بزرگ استان است و به دلیل قرار گرفتن در محدوده شهری باید با ارائه راهکارهای مناسب و موثر، رفع موجبات دغدغه شهروندان را فراهم کند.

وی با اشاره به این موضوع که فاز ۳ این کارخانه بدلیل به کارگیری دو الکتروفیلتر متوالی به علت نوسانات برقی دچار شوک شده و ممکن است باعث ایجاد آلودگی شود، گفت: محیط‌زیست لرستان آمادگی دارد این صنعت را جهت اخذ تسهیلات به منظور رفع مشکل آلودگی به صندوق توسعه ملی محیط‌زیست معرفی کند.

مدیرکل حفاظت محیط‌زیست لرستان از پیگیری‌های لازم برای تامین گاز مورد نیاز این صنعت در فصل سرد سال به منظور جلوگیری از استفاده از سایر سوخت‌های آلاینده هوا خبر داد. در ادامه این نشست مدیرعامل کارخانه سیمان شهرستان دورود بیان کرد: کارخانه سیمان دورود آمادگی دارد الزامات زیست محیطی را به نحو مقتضی انجام دهد و خود را مقید به انجام الزامات محیط زیستی می‌داند. ساکی افزود: با پیگیری‌های صورت گرفته بخشی از اعتبار ایجاد فیلتراسیون جدید فاز ۳ سیمان تامین شده است و در صورت مساعدت صندوق ملی محیط‌زیست کمتر از ۱۸ ماه مشکلات زیست محیطی کارخانه سیمان را بطور کامل برطرف خواهد شد. در پایان این نشست مقرر شد کارخانه سیمان دورود با همکاری و نظارت اداره کل حفاظت محیط‌زیست لرستان در یک بازه زمانی ۱۸ ماهه فاز ۳این کارخانه را جلوگیری شوک‌های برقی و مقطعی به روز رسانی کرده و فیلتر کارآمد برای این منظور تهیه و به بهره‌برداری برساند و دغدغه شهروندان را در این زمینه به طور کامل برطرف کند.

استقلال مس

آرزوی دیرینه آذربایجانی‌ها

گروه معدن

استقلال معدن مس آذربایجان همواره از دغدغه‌های مدیران استانی و مردم آذربایجان بوده و رئیس‌جمهوری سیزدهم در سفر استانی خود به آذربایجان شرقی دستور آن را صادر کرد.

معدن مس سونگون آذربایجان، یکی از سه معدن فعال کشور است که به تنهایی نیمی از مس موجود در ایران را در خود جای داده است و بیش از ۴ میلیارد تن ذخیره قطعی قابل برداشت دارد و بیش از ۵۴ درصد مس شناسایی شده کشور در معدن سونگون ورزقان است.

ارزش ذخایر این معدن در شهرستان ورزقان ۳۲۰ میلیارد دلار برآورد شده است و سالانه ۳۰۰ هزار تن مس از معدن سونگون برداشت می‌شود اما برای معدنی با ذخیره ۵۴ درصد مس کشور عدد قابل توجهی نیست و باید توسعه یابد.

استقلال معدن مس سونگون از شرکت ملی مس ایران یکی از مطالبات دیرینه مردم آذربایجان بوده است چراکه به اعتقاد کارشناسان درآمد سرشار این مجموعه به جای استفاده در توسعه آذربایجان شرقی در بخش‌های دیگر و در استان‌هایی که فراوری انجام می‌شود، هزینه شده و عایدی چندانی نصیب این استان نمی‌شود. بر همین اساس بود که ریاست جمهوری در بیست و سومین سفر استانی خود به آذربایجان شرقی با حضور در مجتمع معدنی مس سونگون و گفت‌وگو با مدیران و کارکنان آن، دستور صریحی مبنی‌بر تسریع در تشکیل شرکت مستقل مس آذربایجان را صادر کرد که علاوه‌بر این دستور صریح، تغییرات مدیریتی در شرکت ملی مس ایران نیز به وقوع پیوست و مدیران استانی آذربایجان شرقی نیز عزم جدی برای تحقق این مطالبه مردم خطه آذربایجان در پیش گرفته‌اند و بر لزوم رعایت عدالت در روند تشکیل شرکت مستقل مس آذربایجان و مسائل مربوطه نیز تاکید دارند.

مالیات و تجدید ارزیابی، دو چالش بزرگ

محمدحسین فرهنگی، یکی از نمایندگان مردم تبریز، اسکو و آذرشهر در مجلس در خصوص چالش‌های تأسیس هلدینگ مس آذربایجان به مهر گفت: جلسه‌ای در کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی تشکیل شد و با نظر مجمع عمومی بورس این شرکت به دلیل وجود سهامداران دولتی و غیر دولتی به صورت هلدینگ تشکیل می‌شود.

وی ادامه داد: مجمع عمومی بورس، تشکیل هلدینگ شرکت مس آذربایجان با اختیارات مستقل را تأیید کرد چراکه سهام بیشتر در اختیار آنها است، مشکل بعدی نیز در رابطه با مالیات بود که در بودجه ۱۴۰۱ پیش‌بینی کرده بودیم اما امور مالیاتی قبول نمی‌کرد؛ بنابراین پیشنهاد کردیم در بودجه ۱۴۰۲ قانونی مطرح شود تا مالیات آن به استان تعلق گیرد. فرهنگی افزود: قانونی در مجلس شورای اسلامی مربوط به هزینه‌های تولید وجود دارد که در کمیسیون صنایع هم مطرح شد تا موانع مالیات برطرف شود. وی با اشاره به چالش بعدی تشکیل این هلدینگ خاطرنشان می‌کند: تجدید ارزیابی چالش بعدی ما بود چراکه سهامداران آن بسیار است؛ اگر این دو مانع برطرف شوند، تأسیس هلدینگ مس آذربایجان روبه تمام است و مجلس شورای اسلامی و استاندار آذربایجان شرقی نیز به جد پیگیر این مسئله هستند.

تأسیس هلدینگ مس و تحول بزرگی در استان

صابر پرنیان، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی هم به مهر گفت: دستور رئیس‌جمهوری مبنی‌بر تشکیل شرکت مس آذربایجان و توسعه مس سونگون از جمله رویدادهای مهم در حوزه مس کشور و آذربایجان شرقی است که در حال انجام بوده و اکنون مراحل اجرایی تشکیل مس آذربایجان با جدیت دنبال می‌شود. وی ادامه داد: در سفر رئیس‌جمهوری به آذربایجان‌شرقی ۱۴ مصوبه به شرکت ملی مس ابلاغ شد تا در این مجتمع تحقق یابد که یکی از آنها تشکیل شرکت مس آذربایجان است و مشاوری برای آن در نظر گرفته شد و اکنون مراحل پایانی را طی می‌کند که امیدواریم تا پایان امسال با موافقت و دستور ریاست جمهوری عملی شود.

وی با اشاره به سرمایه‌گذاری در حوزه مس، خاطرنشان کرد: مجتمع مس سونگون برنامه‌ریزی کرده است تا در چهار سال آینده افزایش حداقل چهار برابری تولید کنسانتره و تولید ۲۰۰ تن کاتد مس در فازهای سه و چهار این مجتمع انجام شود و تمام مصوبات آن شامل توسعه کنسانتره و تولید کاتد مس انجام و تمامی اقدامات لازم برای بازگرداندن مالیات آن به استان ابلاغ شده است و تشکیل شرکت مس آذربایجان با جدیت در حال طی کردن مراحل قانونی خود است.

وی تاکید کرد: مقرر شده است ۲۰ درصد سود و ۹ درصد ارزش افزوده مس وارد جریان مالی استان شود که منجر به تحول بزرگی می‌شود.

پرنیان با بیان اینکه اقدامات آغاز شده در تاریخ مس سونگون بی‌نظیر است، گفت: امیدواریم تمام مصوبات سفر دولت به استان در حوزه مس پیگیری شود چراکه ویژه‌ای با حضور دستگاه‌های ذی‌ربط تشکیل و با جدیت و دقت مصوبات پیگیری می‌شوند و استاندار آذربایجان شرقی نیز ماهانه گزارش آن را دریافت می‌کند که امیدواریم اثرات آن دیده شود. وی در خصوص اثرات تأسیس شرکت مس آذربایجان نیز خاطرنشان کرد: افزایش تولید کنسانتره مس، تولید مس کاتد برای نخستین بار، ایجاد شهرک پایین دستی و مالیاتی که از بابت آن به بانک‌های استان برمی‌گردد از اثرات تأسیس این شرکت است که گشایش اقتصادی ایجاد کرده و سبب بهره‌مندی بیشتر مردم از فعالیت‌ها و تکمیل زنجیره مس می‌شود تا ارزش افزوده ایجاد کرده و کل صنایع به گردش در آیند. پرنیان یادآور شد: دنبال صادرات کنسانتره نیستیم، دنبال این هستیم تا با تبدیل آن به کاتد مس در شهرک‌های پایین دستی، محصولات نهایی را تولید و صادر کنیم که بیشترین ارزش افزوده را دارد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی متذکر شد: سال‌های سال بود که مس آذربایجان مهجور مانده بود و امسال حرکت‌های جدی آغاز شد و مصوبات آن توسط ریاست جمهوری، وزارت صمت و دستگاه‌های مربوطه پیگیری می‌شود که امیدواریم سال‌های آینده شاهد تولید و درآمد بیشتر، تکمیل زنجیره و ایجاد اشتغال پایدار در استان باشیم.

افزایش ۱۵ هزار میلیارد تومانی درآمدهای مالیاتی

معبود عباس زاده، مدیر مجتمع مس سونگون نیز با بیان اینکه مس سونگون در خاورمیانه رتبه اول و در جهان رتبه پنجم را دارد، به مهر گفت: معدن مس سونگون با دارا بودن ۷ درصد اکتشافات، در جایگاه پنجم جهان و با ۵ میلیارد تن ذخیره، رتبه اول در ایران و خاورمیانه را به خود اختصاص داده است.

وی ادامه داد: هدف استراتژیک شرکت ملی مس ایران، باز طراحی ساختار صنعت مس کشور است تا طراحی تکمیل و زنجیره ارزش مس ایران توسعه یابد که تمامی مزایا و منافع ناشی از تکمیل و توسعه این زنجیره به استان برمی‌گردد.

عباس زاده یادآور شد: تکمیل این روند موجب برخورداری شهرستان ورزقان و آذربایجان شرقی از تمامی مزایا و منافع آن خواهد شد.

سخن پایانی

استقلال مس آذربایجان آرزوی دیرینه مردم شمالغرب کشورمان است که تحقق این رؤیا می‌تواند توسعه چشمگیری در آذربایجان شرقی فراهم سازد.

عکس: روزگار معدن

کارخانه تولید آلومینای ذوبی، زمینه‌ساز توسعه صنعت آلومینیوم

استاندار مرکزی گفت: راه‌اندازی کارخانه دانش‌بنیان تولید آلومینای ذوبی حلقه‌ای از حلقه‌های بهم پیوسته صنعت استان را تکمیل می‌کند و طراحی و راه‌اندازی این کار ارزشمند موجب توسعه صنعت آلومینیوم استان می‌شود.

به گزارش ایسنا، فرزاد مخلص الائمه در آیین افتتاح نخستین کارخانه دانش‌بنیان تولید آلومینای ذوبی ایران در ساوه که توسط ستاد اجرایی فرمان امام (ره) راه‌اندازی شده است، اظهار کرد: استان مرکزی قطب صنعت کشور و قطب صنعت مرتبط با صنایع آلومینیوم است و ظرفیت‌های ویژه‌ای در این صنعت دارد، در واقع صنعت آلومینیوم و شاخه‌های آن یک مزیت برای این استان محسوب می‌شود.

وی با اشاره به فعالیت‌های ستاد اجرایی فرمان امام در حوزه تولید، به‌ویژه فعالیت‌های دانش‌بنیان اظهار کرد: ویژگی برجسته ستاد اجرایی فرمان امام این است که بروکراسی را خیلی به رسمیت نمی‌شناسد و آن را ابزاری برای پیشرفت و آبادانی می‌داند که نتیجه آن پیشرفت سریع در توسعه و آبادانی خواهد شد.

مخلص الائمه بیان کرد: با وجود اینکه مملو از ظرفیت و فرصت‌های متعدد هستیم اما در بسیاری مولفه‌ها در تراز مناسب و واقعی قرار نداریم.

استاندار مرکزی در ادامه، جوان‌گرایی و اعتماد و جوانان در ستاد اجرایی را یک ظرفیت و ظرفیت دانست و افزود: اعتماد به جوانان رویکرد دولت سیزدهم بوده و حداقل در دولت‌های اخیر این رویکرد وجود نداشته یا در کمترین میزان بوده است. وی در ادامه، نوآوری را محصول توجه به ظرفیت جوانان و جوان‌گرایی دانست که در این ستاد وجود دارد و افزود: علاج مشکلات اقتصادی کشور پیاده‌سازی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است و مادامی که این سیاست‌ها محقق نشود همچنان با مشکل مواجه خواهیم بود و پیاده‌سازی آن موجب تسهیل و رونق در تولید خواهد شد.

مخلص الائمه با بیان اینکه اقتصاد مقاومتی دارای دو رکن اقتصاد مردمی و اقتصاد دانش‌بنیان است، تصریح کرد: این واحد تولیدی که مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد در قالب شرکت دانش‌بنیان فعالیت می‌کند که نوع فعالیت و تولید در آن، از ارکان اقتصاد مقاومتی است.

وی در ادامه گفت: ستاد اجرایی فرمان حضرت امام در استان مرکزی همکاری مناسبی با حوزه‌های عمرانی، محرومیت زدایی، فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی داشته که شایسته قدردانی است و مجموعه دولت در استان با رفع موانع سرمایه گذاری، از فعالیت‌های دانش‌بنیان و توسعه آن توسط ستاد اجرایی حمایت خواهد کرد.

استاندار مرکزی افزود: تنش آبی که در شهرستان زرندیه وجود داشت با مشارکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام و شرکت آبفای استان برطرف شد و پروژه‌های دیگری نیز با حضور فعال این ستاد در استان در دست اجراست.

خطر توقف تولید بیخ گوش کارخانجات سیمان کرمانشاه

داستان تکراری عدم تامین سوخت کافی در روزهای سرد سال برای صنایع بزرگ، امسال هم ادامه دارد و صنایع بزرگ کرمانشاه که در این روزها گاز آنها قطع شده همچنان برای تامین سوخت مایع جایگزین(مازوت) با دشواری مواجهند. حالا به گفته مدیرعامل سیمان سامان غرب، دشواری تامین مازوت و اینکه کارخانجات سیمان مجبورند از سایر استان‌ها سوخت مورد نیاز خود را تامین کنند، باعث شده تا در صورت تداوم این شرایط، برخی کارخانجات نهایتا تا یک ماه دیگر سوخت داشته باشند و بعد از آن تولید خود را متوقف کنند. شهریار گراوندی در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه امسال نیز مانند سال‌های گذشته به دلیل قطع گاز با دشواری تامین مازوت مواجهیم، افزود: شرکت پخش فرآورده‌های نفتی تنها می‌تواند حدود ۵۰ درصد نیاز ما را تامین کند و برای تهیه مابقی مازوت مورد نیاز باید سراغ دیگر استان‌ها برویم که در این بخش نیز با چند چالش مواجهیم. وی ادامه داد: هزینه حمل سوخت از سایر استان‌ها بسیار بالا است، بگونه‌ای که هزینه تامین مازوت را دو برابر افزایش می‌دهد. به علاوه پیمانکاران حمل مازوت نیز هم بلحاظ نداشتن توجیه اقتصادی و هم کمبود ناوگان خیلی تمایلی برای اینکه به سایر استان‌ها بروند، ندارند. این فعال صنعت سیمان مشکل دیگری که در زمینه تامین مازوت از سایر استان‌ها وجود دارد را قرار گرفتن در نوبت در سایر استان‌ها دانست که زمان‌بر است. گراوندی تداوم این شرایط را به ضرر صنایع سیمان دانست و تاکید کرد: چنانچه مشکل تامین مازوت وجود داشته باشد، صنایع سیمان ناچار به توقف تولید خود خواهند شد. وی با بیان اینکه در مجموعه سیمان سامان با همکاری شرکت پخش فرآورده‌های نفتی حدود دو برابر سال گذشته ظرفیت ذخیره‌سازی مازوت فراهم شده است، یادآور شد: اما با توجه به اینکه مصرف از میزان ذخیره‌ای که داریم پیشی گرفته برای حداکثر یک ماه آینده سوخت داریم. مدیرعامل سیمان سامان غرب راهکار این وضعیت را اولویت قرار گرفتن واحدهای تولیدی استان برای تامین سوخت از پالایشگاه دانست و اضافه کرد: البته پالایشگاه نیز برای تامین مازوت محدودیت‌هایی دارد و در جله اول باید سوخت نیروگاه‌های برق استان را برای تامین برق پایدار تامین کند و بعد اینکه ما معین استان‌های دیگر مانند ایلام هم هستیم و باید برای آنها سوخت ارسال کنیم. وی از پیامدهای توقف تولید سیمان نیز یاد کرد که هم زیان فراوانی به صنایع وارد می‌کند و هم با کمبود عرضه مواجه خواهیم شد.

ظرفیت ایجاد شهرک صنعتی طلا در خراسان‌جنوبی وجود دارد

استاندار خراسان جنوبی گفت: ظرفیت احداث شهرک تخصصی طلا و بنتونیت به عنوان یکی از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در این استان وجود دارد.

به گزارش ایسنا، جواد قناعت در نشست پیشرفت و آبادانی خراسان جنوبی که با حضور رئیس‌جمهوری و اعضای هیات دولت در منطقه ویژه اقتصادی بیرجند برگزار شد، اظهار کرد: این استان دارای ذخایر و تنوع معدنی فراوانی است که می‌توان بر روی آن سرمایه‌گذاری کرد.

وی گفت: معادنی از قبیل طلا، زغال‌سنگ، منیزیت، مس، سیلیس، پتاس، سرب، روی، خاک‌های صنعتی و نسوز، سنگ‌های گرانیتی در استان وجود دارد. استاندار، میزان ذخایر قطعی کشف شده استان را تاکنون ۶ هزار و ۹۰۰ میلیون تن دانست و گفت: تنوع مواد معدنی در استان خراسان جنوبی خیلی زیاد است.

وی با بیان اینکه در حوزه صنعت ۲۳ شهرک و ناحیه صنعتی در استان وجود دارد، افزود: انواع تایر، سیمان، آهن‌اسفنجی، کک، کنسانتره مس، اکسید منیزیم، کنسانتره زغال‌سنگ از جمله محصولات تولیدی استان است. قناعت با اشاره به ظرفیت‌های بخش کشاورزی در استان گفت: خراسان جنوبی در زمینه زعفران از لحاظ تولید رتبه دوم و کیفیت رتبه نخست، زرشک و عناب رتبه نخست و پنبه رتبه چهارم کشور را به خود اختصاص داده است.

وی ادامه داد: خراسان جنوبی رتبه ۵ تولید گل نرگس، رتبه نخست کمی و کیفی شرکت‌های سهامی و زراعی (هفت شرکت) و چرخه کامل تولید مرغ با تولید ۲ درصد مجموع تولید گوشت مرغ کشور را داراست. استاندار از تولید بیش از ۱۵ هزار تن گوشت قرمز در استان خبرداد و اضافه کرد: درحال‌حاضر ۳.۵ میلیون واحد دامی با تولید سالانه ۲۱۲ هزار تن محصول در سطح استان وجود دارد.

وی با اشاره به فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی در استان تصریح کرد: واحدهای فرآوری و بسته‌بندی مانند زعفران و تکمیل زنجیره گوشت سفید از جمله این فرصت‌هاست. قناعت بیان کرد: درحال‌حاضر در استان ۱۴ واحد صنعتی بزرگ و ۴۸۸ واحد کوچک و متوسط وجود دارد. استاندار بیان کرد: علاوه بر ظرفیت‌های خوبی که در زمینه‌های مختلف از جمله معدن، کشاورزی و صنعت داریم، در زمینه گردشگری هم ظرفیت‌هایی بالایی برای سرمایه‌گذاری وجود دارد. وی با اشاره به ثبت ۵ اثر ثبت جهانی در خراسان جنوبی، گفت: باغ اکبریه، روستای جهانی توبافی خراشاد، قنات بلده فردوس و بیابان لوت و ژئو پارک طبس از جمله این آثار ارزشمند و جهانی هستند.

قناعت همچنین به ظرفیت‌های فراوان خراسان‌جنوبی در زمینه مرز و همسایگی با کشور افغانستان اشاره کرد و گفت: در خراسان جنوبی ۴ بازارچه مرزی از بازارچه ماهیرود، گلورده، دوکوهانه و یزدان وجود دارد.

وی اظهار کرد: خراسان جنوبی از نظر جغرافیایی در مرکز ثقل محور ترانزیتی چابهار، زاهدان، بیرجند، سرخس قرار گرفته است که این موضوع ظرفیت ترانزیتی خوبی برای استان فراهم کرده است.

استاندار بیان کرد: در زمینه فناوری اطلاعات هم دانشگاه‌ها و مراکز معتبر همچنین کارخانه کابل و تجهیزات فیبر نوری و محصولات مرتبط با آن وجود دارد؛ خراسان جنوبی از نظر زیرساخت‌ها ضعیف است اما فرصت‌های خوبی در زمینه سرمایه‌گذاری دارد و نیازمند ورود سرمایه‌گذاران است که در این خصوص حمایت‌های لازم را خواهیم داشت.

«روزگار معدن» گزارش می‌دهد:

«معدنکاری سبز» الزامی برای توسعه پـــایدار

گروه معدن: بهره‌برداری از معادن بدون در نظر گرفتن ابعاد مختلف آن، می‌تواند پیامدهای ناخواسته فراوانی را به دنبال داشته باشد. بخش معدن و صنایع معدنی در بسیاری از کشورها از جمله مهم‌ترین مسیرها در رسیدن به توسعه پایدار بوده است. این مهم در برخی از کشورهای دارای معدنی نیز علاوه بر اینکه منجر به توسعه پایدار نشده، بلکه به عنوان منبع اصلی درآمدی دولت، یک نظام ناکارآمد را به وجود آورده است. به گزارش «روزگار معدن»، وجود معادن و کانسنگ‌های معدنی در هر نقطه‌ای از دنیا که باشد برای آن منطقه یک امتیاز و غنیمت به شمار می‌آید که با یک مدیریت صحیح و کارآمد و برنامه‌ریزی دقیق می‌تواند به سکوی پرتابی برای آن منطقه مبدل گشته و شکوفایی و پیشرفت را به ارمغان آورد. برای عبور از این بحران مدیریت مسائل معدن خصوصا بسط معادن سبز را می‌توان پیشنهاد کرد. معدنکاری سبز که از سال ۲۰۰۲ در چین مطرح شد؛ به سرعت در کشورهای مختلف جهان مورد پذیرش قرار گرفت. در بین مناطق مختلف جهان، کشورهای اروپایی با دارا بودن سهم ۴۵ درصدی از بازار جهانی معدنکاری سبز در سال ۲۰۲۰، در این زمینه پیشرو هستند. علت آن هم عواملی مانند تمرکز این کشورها بر پذیرش فناوری‌های معدنکاری سبز و حمایت‌های همه‌جانبه دولت از این فعالیت‌ها است. معدنکاری سبز نوع مدرنی از الگوی معدنکاری است که به‌طور فراگیر کارآیی استخراج منابع و اثرات زیست‌محیطی را مدنظر قرار داده و بیشینه کردن کارایی معدنکاری (بازیابی منابع)، کمینه کردن آثار زیست محیطی و ایجاد توازن و بهینه‌سازی منافع سرمایه‌گذاری و جامعه را دنبال می‌کند. معدنکاری سبز میزان تقاضاهای موجود برای منابع که ناشی از توسعه اقتصادی است را تعدیل می‌کند. در جهت دست یافتن به زمینه‌ای مناسب از توسعه به خصوص توسعه پایدار منطقه‌ای، بهره‌گیری از امکانات و قابلیت‌های هر بخش از منطقه نیاز به برنامه‌ریزی دارد. بنابراین با برنامه‌ریزی درست و منطقی در ابعاد اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی معدنکاری، اعمال نظارت هماهنگ به جنبه‌های مختلف و اتخاذ قوانین محکم می‌توان علاوه بر توسعه اقتصادی، جنبه‌های زیست محیطی و کالبدی را نیز تقویت کرد و این امر محقق نمی‌شود مگر با به کارگیری توسعه پایدار و معدنکاری سبز به عنوان پارادایم غالب در اقدامات، سیاست‌گذاری‌ها و طرح‌های توسعه معدنی. بنابراین به کارگیری ابعاد، اصول و اهداف معدنکاری سبز، راهبردی برای مدیریت بهینه هر پروژه معدنی است که منجر به شکل‌گیری وجهه مثبت عمومی فعالیت‌های معدنی، افزایش بهره‌وری، توسعه اقتصاد سبز، توسعه اجتماعی پایدار، تساوی حقوق اجتماعی، مدیریت زیست محیطی و اکولوژیکی می‌شود. مبحث معدنکاری سبز در ایران با دو چالش اساسی روبه‌رو است. در وهله نخست، نبود قوانین منسجم و سیاست بلندمدت در این زمینه است. لذا لازم است ابتدا موارد قطعی و احتمالی مواجهه دو بخش معدن و محیط زیست بررسی شود. سپس ضوابط و قوانینی تدوین شود که در آینده هم محیط زیست و هم فعالان بخش معدن با مشکل جدی روبه‌رو نشوند. برای اعمال نظر در این زمینه، باید به ویژگی‌های معدن و مواد معدنی از جمله نوع ماده معدنی، میزان ذخیره، نحوه برداشت، نحوه فراوری و فاصله معدن از صنایع مربوطه توجه داشت. همچنین لازم است براساس شرایط هر معدن، برنامه روشنی برای نحوه اکتشاف، برداشت، حمل و بازگردانی معدن پس از پایان استخراج تدوین شود. در وهله دوم، مشکلات اقتصادی است. در شرایط فعلی کشور، مسائل زیست محیطی از جمله ابر چالش‌های اقتصاد ایران در همه‌ی بخش‌های تولیدی محسوب می‌شود. زیرا پذیرش شرایط فعالیت همزمان با توجه به محیط زیست سبب افزایش هزینه‌های تولید می‌گردد. از این رو، بسیاری از فعالان تولید تمایلی به اجرای مسائل محیط زیست ندارند و تدوین و اجرای قوانین مرتبط با معدنکاری سبز پذیرش قوانین محیط زیستی را برای بخش معدن سختگیرانه‌تر می‌کند. بنابراین می‌توان با ارائه تسهیلات و یارانه به واحدهای تولیدی، علاوه بر فعالیت‌های معدنی آنها را نسبت به انجام فعالیت‌های زیست محیطی ترغیب کرد. همچنین تسهیل شرایط برای اجرای گردشگری معدن و تبدیل معادن متروکه به مناطق پذیرای گردشگر، انگیزه اقتصادی بیشتری برای فعالان این حوزه ایجاد کرد.

روند مطالعاتی معدنکاری سبز

در سال ۲۰۰۳ برای نخستین بار واژه معدنکاری سبز در شماره ۴ مجله علم و تکنولوژی زغالسنگ کشور چین، توسط کیان مینگ گائو به کار رفت و دیدگاهی نوین در عرصه معدنکاری پایدار پیش روی صنعت معدن قرار گرفت. در سال ۲۰۰۷ میلادی طرحی با موضوع «راهکارهای معدن سبز» توسط شرکت EXTRACOR با مشارکت دولت کشور کلمبیا در این کشور با رویکرد استفاده از سوخت بیودیزلی آغاز شد. این طرح به منظور کاهش اثرات، حجم و هزینه‌های بالای سوخت دیزلی، حداکثر اشتغالزایی بومی، شکل‌گیری وجهه مثبت عمومی نسبت به فعالیت‌های معدنی و درآمدزایی بیشتر برای شرکت نامبرده انجام شد. در ماه می سال ۲۰۰۷ میلادی مقاله‌ای با عنوان «معدنکاری سبز ذخایر زغال سنگ با سازگاری زیست محیطی» در کنفرانس بین‌المللی «مدیریت باطله، ژئوتکنولوژی زیست محیطی و توسعه پایدار جهانی» در کشور اسلونی توسط ژیالین ژو و همکاران ارائه شد. نقطه اصلی شروع این دیدگاه، بر بررسی قانون حرکت لایه‌ای برای ممانعت یا کاهش اثرات سوء معدنکاری زغال سنگ بر روی سایر منابع و محیط زیست استوار است. هدف، بیشینه کردن منافع اقتصادی است و چهارچوب کلی این روش حفاظت از منابع آب، کاهش میزان نشست سطحی در محدوده معدنکاری، استخراج همزمان زغال سنگ و متان رگه‌های زغالسنگ، کاهش باطله‌های سنگی و تبدیل زیرزمینی زغال سنگ به گاز است. ارتباط بین محدوده معدنکاری و محیط زیست اطراف در دوره پیش از شروع فعالیت معدنی موزون و سازگار است. ولی پس از معدنکاری، اثرات فعالیت‌ها، محیط زیست را دستخوش تغییرات قرار داده و این موجب مشکلات زیست محیطی عدیده‌ای مانند تخریب کشتزارها و ابنیه‌ها، مهاجرت روستاها، تصرف زمین‌ها به منظور انباشت باطله‌های سنگی، افت در شدت جریان رودخانه‌ها و نهرها، آلودگی و کاهش کیفیت ذخایر آب زیرزمینی، کویرزایی می‌شود. در ماه مه سال ۲۰۰۸ میلادی کارگاه مشترکی بین کشور کانادا و چین در شهر پکن با عنوان کارگاه معدنکاری سبز برگزار شد که به مطالعه معدن طلای جین شان در شمال چین با ذخیره‌ای بالغ بر ۵/۲۵ میلیون اونس طلا، نرخ استخراج ۲۰۰۰۰ تن در روز و تولید ۱۲۰۰۰۰ اونس در سال پرداخته و فعالیت‌های انجام شده در این معدن در قالب طرح معدنکاری سبز مورد بررسی قرار گرفت. عمده این فعالیت‌ها شامل موارد زیر است:

۱) کنترل پارامترهای کمّی و کیفی زیست محیطی با بکارگیری طرح جامع حفاظت زیست محیطی

۲) انباشت و نگهداری از قشر غنی خاک به منظور استفاده در طرح بازسازی

۳) استفاده از فناوری پیشرفته در فرآیند انحلال توده‌ای (استفاده از آسترها و روش‌های فرآوری پیشرفته، نبود حداقل نشتی و آلودگی، اتلاف تبخیری کمینه آب، بازیافت کامل آب، و بهره‌گیری از چال‌های نشتی سنجی)

۴) تلاش برای ایجاد زیرساخت‌های ایمنی و بهداشت و افزایش توان اقتصادی

۵) اشتغالزایی برای ساکنان بومی

در سال ۲۰۰۹ میلادی در مقاله‌ای از ششمین کنفرانس بین‌المللی دانش و فناوری معدنکاری با عنوان مطالعه ساز و کارهای مشوق معدنکاری سبز زغال سنگ مفهومی جامع‌تر از معدنکاری سبز توسط لو مینگ یین و همکاران ارائه شد. لو مینگ یین و همکاران معتقدند که معدنکاری سبز نوع مدرنی از الگوی معدنکاری است که به طور فراگیر کارآیی استخراج منابع و اثرات زیست محیطی را مد نظر قرار داده و بیشینه کردن کارآیی معدنکاری (بازیابی منابع)، کمینه کردن آثار زیست محیطی و ایجاد توازن و بهینه‌سازی منافع سرمایه‌گذاری و جامعه را دنبال می‌کند. معدنکاری سبز میزان تقاضاهای موجود برای منابع که ناشی از توسعه اقتصادی است، تعدیل می‌کند. آنها همچنین موانع توسعه معدنکاری سبز را (۱) موانع فروش، (۲) موانع سازمانی و (۳) موانع فنی بیان کردند و سیاست‌های ترغیب بازار، دولت و تکنولوژی را راهکار مقابله با این موانع برشمردند.

در ماه می سال ۲۰۰۹ میلادی سازمان Natural Resources Canada به معرفی مفهومی با عنوان «پیشگام معدنکاری سبز» پرداخت.

در ماه فوریه سال ۲۰۱۰ میلادی گزارشی توسط وزارت محیط زیست کشور اندونزی تحت عنوان «سیاست دولت اندونزی در معدنکاری سبز» منتشر کرد. اقتصاد سبز نوعی الگوی توسعه‌ای است که بر پایه روش کارآمدی منابع با تأکید بر کاهش فقر، ایجاد فرصت‌های شغلی آبرومند و تضمین رشد پایدار اقتصادی است. آرمان این اقتصاد وضعیت رفاهی توسعه یافته و تساوی حقوق اجتماعی همراه با کاهش قابل ملاحظه در ریسک زیست محیطی است و شامل موارد زیر است:

۱) ظرفیت سازی، بهره‌برداری و مدیریت منابع طبیعی تجدیدپذیر و تجدیدناپذیر

۲) محافظت از منابع آبی و انرژی و تنوع منابع طبیعی محلی

۳) کنترل آلودگی‌ها و تخریب‌های زیست محیطی و کنترل بلایای طبیعی

در سال ۲۰۱۰ مقاله دیگری با عنوان «نخستین تجربه ایجاد معادن سبز در معدن سنگ آهک» در معدن تانگشان سانیو در ایالت هبی کشور چین توسط ژو مینگ و همکاران منتشر شد. ژو و همکاران معتقدند با توجه به اینکه در اثر معدنکاری روباز محیط زیست صدمه می‌بیند، نوعی ریسک بالقوه در محدوده معدنکاری ایجاد می‌شود. این ریسک‌های زیست محیطی می‌بایست طی راه‌حلی به موقع تحت کنترل درآورده شوند. همچنین بیان کردند که طرح جامع درمان محیط زیست باید ایمنی تولید، توسعه پایدار معدنکاری، توسعه و بهره‌برداری پیوسته منابع با هزینه‌ای بهینه، و درمان و بهبود شرایط زیست محیطی را بر طبق ملزومات تحقق معدنکاری سبز مد نظر قرار دهد. منطق معدنکاری سبز، معدن را سیستم پویای پیچیده‌ای تصور می‌کند که درمان زیست محیطی باید در تمام فرآیندهای آن انجام شود. در این مقاله تأکید بر یافتن روشی برای استفاده مجدد از باطله‌های سنگی معدن است. در سال ۲۰۱۱ میلادی دیدگاهی مشابه ژیالین ژو در مقاله‌ای با عنوان معدنکاری سبز معدن زغال سنگ با استفاده از روش پر کردن باطله توسط یانگ گوو-لیانگ و همکاران ارائه شد. یانگ و همکاران بیان کردند که در حال حاضر آلودگی‌های زیست محیطی و مشکلات باطله‌های حاصل از استخراج منابع، دغدغه‌ای جدی در صنعت زغال سنگ است. بر طبق آمار موجود، میزان باطله خروجی سالیانه از معادن زغال سنگ در حدود ۳/۵ بیلون تن است. این باطله‌ها نه تنها وسعت بالایی از زمین‌های اطراف معدن را اشغال می‌کنند، بلکه باعث ایجاد آلودگی‌های شدید در هوا و منابع آبی می‌شوند. البته ریسک انفجار در دامپ باطله معادن زغال سنگ نیز وجود دارد و استفاده از روش پر کردن باطله‌ها در راستای کاهش این نگرانی‌هاست. استفاده از این روش به منظور کنترل حرکت و ریزش‌های سنگی که باعث نشست سطحی می‌شوند، است و به رفع تضاد بین صنعت معدن و کشاورزی نیز کمک خواهد کرد. در فوریه سال ۲۰۱۱ میلادی سازمان زمین شناسی کشور فنلاند، در مجله GEO foorumi به بررسی دیدگاه نوین معدنکاری سبز پرداخت و معدنکاری سبز عملکردی کارآمد برای صرفه جویی در بهره‌برداری از منابع، با در نظر گرفتن چشم‌اندازهای اکولوژیکی، اجتماعی و اقتصادی معرفی شد. صنعت معدن نیازمند نظرهای تخصصی در ایجاد اطمینان از عدم مواجهه نسل‌های آینده در بهره‌مندی از منابع مذکور است. هدف معدنکاری سبز بهبود بهره‌وری انرژی و مواد خام در کل زنجیره تولید و به کارگیری محصولات فرعی در مسیری کارآمد است که از لحاظ مصرف انرژی و تولید ضایعات و باطله، بهینه باشد. جنبه کلیدی معدنکاری سبز، پی جویی بهینه ذخایر معدنی و توسعه روش‌های نوین بهره‌گیری از آنها است، روش‌هایی که کمینه کردن اثرات زیست محیطی به بار آمده برای جوامع را، دنبال کنند. معدنکاری سبز شامل طرح عملیاتی برای زمانی که ذخیره معدنی تحلیل رفته و معدنکاری به پایان می‌رسد نیز است. در ماه اکتبر سال ۲۰۱۱ خط مشی‌ای کلی از طرح معدنکاری سبز در قالب گزارشی در سایت رسمی آژانس سرمایه‌گذاری TEKES فنلاند ارائه شد. این گزارش، کاهش آثار زیست محیطی، بهره‌وری در مصرف مواد اولیه و انرژی و بازسازی معادن پس از بسته شدن را، در راستای ایجاد توسعه‌ای پایدار ضروری معرفی کرد. در ماه آوریل سال ۲۰۱۲ میلادی کارگاهی با عنوان چالش‌ها و فرصت در معدنکاری سبز در جاکارتای اندونزی توسط شرکت Greencap Consulting برگزار شد. در این کارگاه دیدگاهی کلی از معدنکاری سبز توسط دکتر کارلهینز در ۵ مورد ارائه شد: (۱) بازسازی و احیای معدن، (۲) کاهش اثرات معدنکاری، (۳) نوآوری مدیریت باطله‌های معدنی، (۴) مدیریت ریسک‌های بوم شناختی و (۵) کاهش مصرف فرآورده‌های اولیه معدن. معدنکاری سبز باید منافع پایداری برای منطقه در پی داشته باشد. در کنفرانس بین‌المللی انرژی‌های آینده، محیط زیست و مواد در سال ۲۰۱۲، در مقاله‌ای با عنوان معدنکاری سبز معادن، ماهیت معدنکاری سبز، رابطه بین معدنکاری، حفاظت زیست محیطی و توسعه پایدار نواحی معدنی و مصرف بی‌بند و بار سوخت‌های فسیلی و مشکلات زیست محیطی مهم‌ترین نگرانی جامعه جهانی بیان شد. این در حالی است که با پایان ذخایر سوخت‌های فسیلی در آینده نه چندان دور و آلایندگی بالای این سوخت‌ها، به کارگیری سوخت‌های زیستی ضروری است. اصلی‌ترین نیازهای فعلی معدنکاری سبز، پیشرفت تکنولوژی، استفاده بهینه از فرآورده‌های معدنی و در نظر گرفتن سرمایه لازم برای انجام حفاظت زیست محیطی و اکولوژیکی است.

موانع توسعه رویکرد معدنکاری سبز

تحقق هر ابتکار در ابتدای راه، دور از انتظار است و رویکرد معدنکاری سبز نیز همانند هر صنعت نوپای دیگر موانع خاص خود را دارد که بدون مرتفع کردن این موانع تحقق این رویکرد غیرممکن می‌کند. این موانع شامل موارد زیر هستند: - مقاومت در مقابل تغییر: مخالفت مردم بومی به دلیل تصور آنان بر کاهش فرصت‌های شغلی در اثر توسعه طرح‌های نوین پیشنهادی مانند معدنکاری سبز است. در بین کارکنان نوعی ترس از بیکاری در قبال تغییرات وجود دارد که عامل مقاومت آنها است. - فشار و پیگیری ناکافی از سوی جوامع: سازمان‌های غیردولتی و گروه‌های مدافع محیط زیست، شرکت‌ها را به بررسی جدی برنامه مدیریت زیست محیطی شان وا می‌دارند. بدون وجود اجبار و فشار مستقیم از سوی سازمان‌ها و گروه‌های زیربط بر روی شرکت‌ها، تنها منافع کوتاه مدت دنبال خواهد شد. - ضعف قانون: جو حاصل از تغییر مداوم قوانین، اجرای برنامه‌های بلندمدت زیست محیطی شده و روند اجرای مدیریت سبز معادن را با مشکل مواجه می‌کند. رشوه خواری و نبود قوانین بازدارنده تاثیر خود را به صورت عدم اجرای مدیریت زیست محیطی و اقدامات کنترل آلودگی نشان خواهد داد. در این زمینه، اجبار و وضع قوانین، موانع کلیدی خواهند بود. - نبود محرک‌های مستقیم: در صنعت معدنکاری، هزینه‌های ناشی از فرآیند تطبیق با شرایط و تکنولوژی جدید را نمی‌توان به مشتریان تحمیل کرد، زیرا نرخ محصولات معدنی در بازار نهایی فروش تعیین شده و تولیدکننده قادر به کنترل نرخ نیست. شرکت‌ها صرف این هزینه‌ها را اغلب غیرضروری می‌دانند، سوددهی بیشتر شرکت مهم‌ترین هدف فعالیت آنها است و صرف این هزینه‌ها را مغایر با سود بیشتر می‌دانند، زیرا شرکت‌ها عمدتا در پی منافع کوتاه مدت هستند. - محدودیت‌های مالی: مطالعات نشان می‌دهد که مدیریت‌های زیست محیطی نیازمند سرمایه‌گذاری بالایی هستند. به ویژه برخی از شرکت‌ها ۲۰ درصد از درآمد خود را برای اتخاذ کنترل‌های زیست محیطی، آموزش‌های زیست محیطی کارکنان و تجهیزات مناسب صرف می‌کنند. تغییر در تکنولوژی‌های مرسوم، شرکت‌های با منابع مالی محدود را با مشکلات اساسی مواجه خواهد کرد. - محدودیت‌های فنی: معادن کوچک مقیاس کشورهای در حال توسعه، با نبود قابلیت فنی و مالی برای بهره گیری از روش‌های استخراج مناسب، توسعه معدنکاری و فرآوری و مشکل نبود تجهیزات مکانیکی کافی و امکانات تعمیر و نگهداری که خروجی را به ازای هر واحد ورودی کاهش می‌دهد و افزایش تولید باطله را به همراه دارد، مواجه‌اند. - نبود تعهد مدیریتی: میزان مدیریت و سرمایه‌گذاری زیست محیطی به گرایش مدیران نسبت به مسائل زیست محیطی بستگی دارد. مدیران اغلب شرکت‌های معدنی نگرانی چندانی نسبت به مسائل زیست محیطی نداشته و تمایلی به اختصاص منابع فنی، مالی و نیروی انسانی به اجرای رویکرد مدیریت سبز ندارند. - نبود تعهد کاری پرسنل: تعهد پرسنل به تغییر روند کار به رویکردهای نوین و انجام فعالیت‌های پیادهسازی، تعیین‌کننده است. البته شرکت‌های معدنی سیستم ارزیابی عملکرد مناسب و رویه‌ای برای تشویق پرسنل به منظور تعهد به حفاظت زیست محیطی ندارند. - ناآگاهی: ضعف آگاهی از مسائل زیست محیطی در بین سیاست مداران، شهروندان و سازمان‌ها از پایین بودن سطح سواد و عملکرد نامناسب رسانه‌های ارتباط جمعی نشأت می‌گیرد. قانون‌گذاران و بازرسان در تمامی سطوح به دلیل نداشتن اطلاعات کافی، به صورت واضح، در مورد جنبه‌های مختلف عملیات معدنکاری دچار محدودیت هستند. این ناآگاهی شکاف موردنیاز عملیات غیرقانونی برای اجرا و توسعه را تأمین می‌کند. مدیران نیز از فرصت‌های حفظ سرمایه با کاهش تولید باطله، رفع آلودگی، بهره‌وری انرژی و جلوگیری از حوادث ناآگاهند. - روش نامناسب پیاده سازی: بسیاری از سرمایه گذاری‌های صنعتی بلافاصله و بدون مرور اهداف و سیاست‌ها، اقدام به پیاده‌سازی رویکرد جدید می‌کنند. مدیران نیز اغلب این اهداف و سیاست را نادیده می‌گیرند.

روزگار معدن

سه‌شنبه ● ۲۹ آذر ۱۴۰۱ ● ۲۵ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ ● ۲۰ دسامبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۸۵

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

فنی و هنری:
مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا:
چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰-نمابر: (داخلی-۱۰۴)-تلفن سازمان آگهی‌ها: ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل سازمان آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

قیمت‌گذاری در بورس غیرکارشناسی است

مدیرعامل شرکت فولاد البرز ایرانیان معتقد است: قیمت‌گذاری و نحوه تامین مواد اولیه در بورس غیر کارشناسی و غیر منطقی است.

قاسم خلیل خلیلی در گفت‌وگو با دنیای معدن تصریح کرد: عدم تامین به موقع مواد اولیه در بنگاه‌های اقتصادی و تولیدی مانند فولادسازان، پیامد توقف تولید و در نهایت بیکاری نیروی انسانی را بدنبال خواهد داشت.

وی یادآور شد: شرکت فولاد البرز ایرانیان تولیدکننده محصولات فولادی از قبیل میلگرد، تیرآهن، نبشی، ناودانی و..در ۲ خط مجزا بالغ بر ۱.۴ میلیون تن محصول عرضه می‌کند که از این رقم ۷۰ تا ۷۵ درصد در بازار داخل و بقیه صادر می‌شود. وی اضافه کرد: هشت ماهه امسال بدلیل نامساعد بودن نرخ بازار و صدور شیوه نامه‌ها و دستورالعمل‌های مختلف و غیر کارشناسی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت و نیز بورس کالا موجب از دست دادن زمان برای تولید و نیز بازار نسبت به دوره مشابه سال گذشته شد. وی توضیح داد: شیوه‌نامه‌های نادرست به برنامه تولیدی واحدهای صنعتی ضربه جدی وارد می‌کند و نمی‌توان عملکرد مناسبی را ثبت کرد. خلیلی موضوع قطعی برق در دوره ۳ ماهه تابستان را که پیامد توقف تولید را بدنبال داشته و نیز قطعی گاز که اکنون نامه‌نگاری آن توسط شرکت ملی گاز انجام شده که در سال‌های اخیر در زمستان انجام می‌شود، برای تولیدکنندگان زیان‌بار است. وی تصریح کرد: قطعی برق و گاز در دوره پنج ماهه بیش از ۷۰۰ میلیارد ریال ضرر و زیان برای این واحد صنعتی بدنبال داشته است. کارخانه فولاد البرز ایرانیان در حدفاصل شهرهای ساری و نکا واقع شده در ۲۱کیلومتری بندر امیرآباد قرار دارد و جنب جاده سراسری تهران - مشهد قرار گرفته و در مسیر راه‌آهن سراسری واقع است. شمار کارکنان این واحد صنعتی که در استان مازندران قرار دارد به ۹۰۰ نفر می‌رسد که به شکل مستقیم و غیرمستقیم فعالیت دارند. مدیرعامل شرکت فولاد البرز ایرانیان گفت: دستورالعمل صادر می‌کنند که به هر میزان شمش فولادی در بورس کالا خریداری شود، ۶۰ تا ۷۰ درصد محصول نهایی باید در بورس عرضه شود. وی گفت: وزارت صنعت نسبت به نرخ خرید شمش کاری ندارند، اما از دید آنها تخطی از نرخ‌های اعلامی، ارجاع به تعزیرات حکومتی است که تبعات بعدی را بدنبال دارد. خلیلی افزود: معتقدم امروز جایگاه نظارت و دخالت تغییر یافته و تولیدکننده نمی‌تواند به تعهدات خود بدرستی عمل کند. وی، پیرامون آسیب جدی که به برنامه‌های صادرکنندگان از سوی دولت وارد می‌شود، پرداخت و گفت: صادرکننده با طرف خارجی در اسفند ماه توافق بر سر نرخ می‌کند، بعد از یک ماه که محصول آماده صادرات می‌شود، فروردین وضع عوارض صادراتی انجام می‌شود و تمام برنامه‌ریزی را هدر می‌دهد و توجیه اقتصادی هم ندارد. ایران براساس سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ با ظرفیت ۵۵ میلیون تن فولاد، چنانچه حدود ۵۰میلیون تن تولید شمش فولادی انجام شود، حدود ۱۵ تا ۲۰ میلیون تن از شمش باید رهسپار بازارهای صادراتی شود.

اقتصاد دستور نمی‌پذیرد

اکبر حامدی میخوش، یک کارشناس بازارسرمایه گفت: تجربه نشان داد اقتصاد در بلندمدت دستوری حرکت نمی‌کند، بازار مسکن در عرض دو ماه عقب ماندگی دو سال خود را جبران کرد و بعد هم شاهد جهش بازارها بودیم، بعید نیست که دوباره شاهد جهش بازارها باشیم.

اکبر حامدی در گفت‌وگو با سنا با اشاره به انتقادات به افزایش نرخ بهره بدون ریسک، بیان کرد: نمی‌توان گفت مشکل اصلی بازار سرمایه، بالا بودن نرخ بهره است؛ اما یکی از مشکلات اساسی این بازار، همین نرخ بهره است. کما اینکه اگر روند ورود و خروج پول به بازار سرمایه در سال‌های گذشته را مورد بررسی قرار دهیم، متوجه خواهیم شد که همواره نرخ بهره به عنوان یکی از متغیرهای تاثیرگذار در جریان ورود نقدینگی به بازار، بوده و هر زمان نرخ بهره بدون ریسک افزایش داشته، پول از بازار سهام خارج شده است.

این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: در شرایطی که انتظار می‌رفت نرخ بهره بین بانکی کنترل شود تا کمتر از ۲۰ درصد بماند، اما شاهد رقابت منفی بانک‌ها بر سر نرخ بهره و نرخ‌های غیرمتعارف در سیستم بانکی هستیم. انتشار اوراق گام هم ضربه دیگری به بورس زد و عملاً بازدهی بدون ریسک را افزایش داد. بازار سهام از کمبود نقدینگی رنج می‌برد و اشخاصی در این بازار مانده‌اند که عمدتا فعال همین بازار بوده‌اند. به طور معمول نرخ بهره افزایش پیدا می‌کند تا تقاضای مردم کنترل شده و تورم مهار شود. در مقابل، عارضه افزایش نرخ بهره، کاهش رشد اقتصادی و رکود در بازار هاست. اما آنچه شاهد آن هستیم این است که سیاست‌گذار در استفاده از ابزار نرخ بهره برای کنترل تورم هم عملکرد موفقی نداشته است. در دوران حضور آقای طیب نیا در وزارت اقتصاد هم، بانک مرکزی سیاست‌های انقباضی در پیش گرفت و رقابت منفی بانک‌ها و موسسات مالی غیرمجاز، باعث افزایش نرخ بهره شد. در نتیجه در آن مقطع نه تنها بازار مسکن در رکود عمیق قرار داشت که بازار سهام هم رونقی نداشت. اما تجربه نشان داد اقتصاد در بلندمدت دستوری حرکت نمی‌کند و همانطور که در آن مقطع، بازار مسکن در عرض دو ماه، عقبماندگی ۲ سال خود را جبران کرد و شاهد جهش بازارها بودیم، بعید نیست که باز هم شاهد جهش بازارها باشیم.

وی اضافه کرد: امیدواریم سیاست‌گذاران با بازنگری در سیاست گذاری‌های اقتصادی، هم از جهش‌های تورمی در سال‌های آینده جلوگیری کنند و هم شرایطی فراهم آورند که نقدینگی به سمت بازارهای مولد، علی‌الخصوص بازار سهام هدایت شود. حامدی در خاتمه تصریح کرد: در بین بازارهای مختلف از جمله بازار مسکن خودرو و... بازار سرمایه ارزنده‌ترین بازار محسوب می‌شود. علاوه بر این قیمت‌گذاری دستوری، معضل بزرگی برای شرکت‌های تولیدی بوده و به نظر می‌رسد با عرضه محصولات در بورس کالا، بازار سرمایه کم‌کم از قیمت‌گذاری دستوری هم فاصله خواهد گرفت و این هم اتفاق مثبتی برای بازار است. صنعت خودرو بیش از هر صنعت دیگری از عرضه محصولات در بورس کالا منتفع شده و اگر روند عرضه خودرو در بورس کالا در دو سال آینده ادامه داشته باشد، روزهای بسیار بهتری در این صنعت را خواهیم بود. انتظار می‌رود مکانیزم قیمت‌گذاری دستوری در سایر صنایع مثل شوینده‌ها و صنایع غذایی هم حذف شود.

بورس به کدام سمت می‌رود؟

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

رشد بورس در روزهای اخیر تحت تاثیر افزایش نرخ در بازارهای دارایی بود یکی از شاخص‌های مهم برای معامله گران در چشم‌انداز بازارسرمایه نرخ دلار نیمایی است از سوی دیگر سیاست ارزی دولت و تعیین نرخ خوراک صنایع به ویژه پتروشیمی‌ها در بودجه سال ۱۴۰۲ برای بورس سرنوشت ساز است. بنابراین در صورت از بین رفتن دو نگرانی مهم یعنی نرخ بهره بانکی و بودجه می‌توان به ادامه رشد بورس امید داشت.

این فنر آزاد خواهد شد

حسین احمدی، کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه آینده مثبتی برای بازار سهام پیش‌بینی می‌شود به ایرنا گفت: بازار سرمایه با توجه به عقب‌ماندگی که نسبت به افزایش نرخ ارز و تورم داشته، شاخص بورس می‌تواند رشد کند و این فنر آزاد خواهد شد.

وی به نوسانات اخیر معاملات بورس اشاره کرد و افزود: در چند هفته گذشته شاهد وجود برخی حمایت‌ها از سوی دولت برای بهبود وضعیت بازار سرمایه و کاهش نوسانات این بازار بودیم که توانست تا حدودی در تغییر مسیر شاخص بورس اثرگذار باشد.

وی استفاده از بسته حمایتی را نخستین اقدام برای تغییر مسیر بازار عنوان کرد و گفت: بیمه سبد سهام، حمایت صندوق تثبیت بازار از بورس و نیز راه‌اندازی صندوق تضمین اصل سرمایه از جمله اقداماتی بود که نشان داد سازمان بورس، سهامدارانی را که طی ۲ سال گذشته متحمل زیان‌های سنگین شده بودند، را به حال خود رها نکرده و به فکر حمایت از این سهامداران است.

احمدی اظهارکرد: طی چند هفته گذشته شاهد اثر مثبت اقدامات سازمان بورس بودیم و در ۲ هفته اخیر بازار وضعیت خوبی را در مقایسه با ماه‌های اخیر تجربه کردیم، اما نمی‌توان اعلام کرد که معاملات بازار در این مدت سراسر مثبت بوده است.

وی بیان کرد: عواملی مانند P/E پایین بیشتر سهم‌ها، رشد سایر بازارها مانند ارز، خودرو و مسکن و نیز عدم رشد بازار همسو با تورم باعث شده تا آینده مثبتی پیش‌روی بازار سهام باشد و بازار سهام از گنجایش رشد بیشتری نسبت به دیگر بازارها برخوردار باشد. احمدی معتقد است که تحت تاثیر چنین عواملی فنر بازار سرمایه فشرده شده و بر اساس پیش‌بینی‌ها به نظر می‌رسد که بازار نتواند در حالت نوسانی و منفی باقی بماند.

این فعال بازار سهام اظهارکرد: بازار سرمایه با توجه به عقب‌ماندگی که نسبت به افزایش محسوس نرخ ارز و تورم داشته، می‌تواند رشد کند و این فنر آزاد خواهد شد.

وی به سهامداران توصیه کرد بهتر است در بازاری مانند بازار سرمایه سرمایه‌گذاران غیرحرفه‌ای به منظور جلوگیری از ضرر و زیان‌های سنگین به صورت غیرمستقیم اقدام سرمایه‌گذاری کنند.

بورس قابلیت رشد را دارد

حسام جعفری، کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه رفتار بازیگران حاضر در بازار سرمایه هیجانی‌تر از سرمایه‌گذاران دیگر بازارها است به ایرنا گفت: اگر قرار باشد رشدی در بازارهای سرمایه‌گذاری رخ دهد، احتمال این اتفاق در بازار سهام بیشتر خواهد بود و این بازار نسبت به سایر بازارهای موازی بازدهی بهتر خواهد داشت.

وی به روند اخیر معاملات بورس اشاره کرد و افزود: در صورت مقایسه بازار سرمایه با سایر بازارها شاهد ارزندگی این بازار نسبت به سایر بازارهای سرمایه‌گذاری خواهیم بود.

وی، بازار مسکن را جدی‌ترین رقیب برای بازار سهام دانست و گفت: بازار مسکن طی ۲ سال گذشته تحت تاثیر اصلاح شدید شاخص بورس و نیز وضعیت حاکم در این بازار رشد جدی را تجربه کرد، اما اکنون شاهد وجود رکود جدی در این بازار هستیم.

جعفری با تاکید بر اینکه ریسک‌های حاکم در بازار سرمایه نیز در دیگر بازارهای سرمایه‌گذاری وجود دارد، اظهارکرد: رفتار بازیگران حاضر در بازار سرمایه هیجانی‌تر از سرمایه‌گذاران دیگر بازارها است، اما باید به این موضوع توجه کرد که رفتار بازیگران مسکن که اغلب سنتی هستند توام با صبر بیشتری است.

این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: وجود نگاه بلندمدت در بازار مسکن باعث شده تا سرمایه‌گذاران کمتر اقدام به رفتارهای هیجانی در این بازار کنند که این امر باعث شده تا شاهد اصلاح کمتر قیمتی در این بازار باشیم. وی ادامه داد: وجود چنین امری باعث شده تا عملاً کاهش شدید قیمت‌ها در بازار مسکن صورت نگیرد و فقط شاهد وجود رکود در معاملات این بازار باشیم. جعفری با بیان اینکه بازار سرمایه می‌تواند از عملکرد بهتری در معاملات خود نسبت به روند فعلی برخوردار باشد، گفت: فعلاً محرکی که بتواند باعث تحول معاملات بورس و نیز شتاب در صعود آن شود، وجود ندارد.

این کارشناس بازار سهام اظهارکرد: بازار سرمایه در چند ماه گذشته اصلاح شدید قیمتی را تجربه کرده و قیمت‌ها به مرحله ارزندگی رسیده است؛ بنابراین اگر قرار باشد رشدی در بازارهای سرمایه‌گذاری رخ دهد احتمال این اتفاق در بازار سهام بیشتر خواهد بود.

وی اعلام کرد: طی سال‌های گذشته ارزش دلار به عنوان مهم‌ترین محرک رشد بازار شناخته شده است که در چند روز گذشته شاهد افزایش نرخ این ارز بودیم.

جعفری خاطرنشان کرد: همچنین در کنار این موضوع، حمایت‌های صورت گرفته از بازار از سوی دولت و سازمان بورس کمک کرد تا بازار سهام پس از فراز و نشیب‌های بسیار وضعیت بهتری به خود بگیرد و به مدار صعود بازگردد. این کارشناس بازار سرمایه معتقد است که دلار و حمایت‌های انجام شده از بازار توسط نهاد ناظر بازار و نیز دولت عاملی در بازگشت روند مثبت و رشد به معاملات بورس بوده است.

وی به اعتماد از دست رفته سرمایه‌گذاران نسبت به بورس اشاره کرد و گفت: باز گرداندن اعتماد دوباره به سهامداران کمی دشوار است، اما برای اجرای این امر لازم است تا سیاست‌های اقتصادی به صورت پایدار در دستور کار قرار بگیرد.

جعفری ادامه داد: نباید در بازار نگرانی‌هایی از جانب بودجه، نرخ خوراک و نیز دیگر مقررات باشیم و در این زمینه ثبات در قانون‌گذاری و شرایط اقتصادی مهم‌ترین عامل برای بازگرداندن اعتماد به سهامداران است.

این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه بهتر است سازمان بورس ثبات بیشتری را در تصمیم‌گیری‌های خود داشته باشد، گفت: بدین معنا که اگر مقرراتی وضع می‌شود دیگر در کوتاه‌مدت تغییر نکند تا بتوان شاهد بهبود وضعیت ورود نقدینگی به بورس و اعتماد سهامداران نسبت به سرمایه‌گذاری در بورس باشیم. وی معتقد است که اگر دلار رشد کند بازار سهام تحت تاثیر چنین عاملی بیشتر از نرخ دلار رشد می‌کند که این امر می‌تواند تا حد زیادی اعتماد را به سهامداران باز می‌گرداند.

جعفری خاطرنشان کرد: در این راستا قانون‌گذار باید ابهامات موجود را رفع و نیز یکسری از مقررات را به صورت بلندمدت تدوین کند تا سرمایه‌گذار این اطمینان را داشته باشد که طی سال‌های طولانی می‌تواند در یک بازار مطمئن سرمایه‌گذاری کند.

این کارشناس بازار سرمایه اظهار کرد: رفع ابهام بودجه باید به گونه‌ای که نه‌تنها برای یک سال آینده بلکه بهتر است سیاستی در پیش گرفته شود که رویه آن برای ۱۰ سال آینده مشخص باشد تا سرمایه‌گذاران بتوانند با دید بهتری نسبت به سرمایه‌گذاری در این بازار اقدام کنند.

عوامل تاثیرگذار کدام هستند؟

حسن حسین‌نیا، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با بورس نیوز عنوان کرد: با توجه به اینکه ریسک‌های سیستماتیک بالا رفته و مباحث مربوط به بودجه سال آینده مطرح شده است، شاهد مشوق خاصی برای هیچ یک از بازارها نیستیم.

از سویی دیگر با تعطیلی بعضی از صنایع ناشی از قطعی انرژی و گاز نمی‌توان زیاد ایده‌آل فکر کرد. در این بین خودروسازان شاید حرکت خاصی را نشان بدهند چراکه در سطح مدیریت تغییراتی ایجاد کرده‌اند و عرضه خودرو در بورس کالا داشته‌اند.

وی افزود: کلیات صنایع مثل صنعت پالایشی آن ظرفیت‌های لازم برای رشد سودآوری را دارند.

باتوجه به رشد نرخ دلار هم (با توجه به اینکه بورس کشور صادرات محور است) امکان رشد سودآوری در آنها بیشتر می‌شود.

ولی بحثی که مطرح می‌شود، اراده‌ی بازیگران اصلی بازار است که آن هم متاثر از ریسک‌های سیستماتیک آنچنان نمود پیدا نکرده است و ما شاهد حمایت قوی از زیر مجموعه‌ها نیستیم.

حسین‌نیا با اشاره به نوسانات نرخ نفت تبیین کرد: بازار سهام متاثر از کامودیتی‌هاست و به خصوص بخش بزرگی از آن همانند پالایش و پتروشیمی متأثر از نرخ جهانی نفت است. باید در نظر داشته باشیم که بیشتر از خود نرخ نفت، کرک اسپرد محصولات مهم است. در بحث پالایشگاهی کرک اسپرد تا این لحظه مقلوب این صنعت بوده، ولی در رشد قیمت‌ها تاثیرگذار نبوده است و شاهد تقویت تقاضا در این قسمت نبودیم.

وی ادامه داد: در محصولات پتروشیمی علاوه بر نرخ جهانی باید نیم نگاهی هم به شرایط آنها داشته باشیم. بحث کاهش ظرفیت تولید و گازی که در اختیارشان قرار می‌گیرد هم در روند تولید و محصولاتشان تاثیر می‌گذارد. یعنی سرمایه‌گذاری علاوه بر ریسک قیمت‌های جهانی با ریسک‌های داخلی هم مواجه است.

این فعال بورسی تشریح کرد: برای تحلیل در بلند شرایط متفاوت است، یک طرف باید همیشه اطلاعات اقتصادی قدرت‌های جهانی مثل فدرال رزرو و بانک مرکزی‌های اروپایی را در نظر داشته باشیم، بعد از پاندمی کرونا شاهد اتفاقات خاصی در این کشورها بودیم؛ در بازارهای داخلی و صنایع مربوطه در کشورمان، همچنان ریسک‌های سیستماتیک، تحریم، ریسک‌های سیاسی و همچنین نرخ داخلی ارز هم مشکلاتی را به وجود می‌آورد و برنامه‌هایی که دولت برای بازار سرمایه و شرکت‌های تولید محور دیده است از این دست مشکلات است.

کاهش درآمد ماهانه «کیمیا»

مقدار فروش محصولات کیمیای زنجان گستران در آبان ماه نسبت به ماه گذشته ۲۶ درصد کاهش را تجربه کرد.

به گزارش بورس نیوز، شرکت صنعتی و معدنی کیمیای زنجان گستران در گزارش فعالیت ماهانه منتهی به آبان ماه سال ۱۴۰۱ مجموع درآمدهای حاصل‌شده در این دوره یک‌ماهه را بالغبر ۳۲ میلیارد تومان در کارنامه مالی خود به ثبت رساند.

در ۸ ماهه گذشته نیز درآمد عملیاتی شناسایی‌شده خود از فروش محصولات را برابر با مبلغ ۵۰۸ میلیارد تومان اعلام کرد.

شرکت صنعتی و معدنی کیمیای زنجان گستران در آبان ماه درآمدی که از خود بر جای گذاشت ۳۲ میلیارد تومان بود که نسبت به میانگین درآمدی که در ۷ ماه گذشته به ثبت رساند ۱۹ درصد کاهش داشت، درآمدزایی به ثبت رسیده توسط «کیمیا» در مقایسه با مهرماه ۴۸ درصد کاهش درآمد حاصل کرده است.

«کیمیا» در آبان ماه امسال به کمترین میزان درآمدی خود، در ۳ ماه گذشته دست‌یافت، از ابتدای سال مالی (منتهی به اسفندماه ۱۴۰۱) تا پایان آبان ماه، میزان درآمد تجمیعی که از ارائه فروش محصولات خود به‌دست آورد را برابر با ۵۰۸ میلیارد تومان اعلام کرد.

«کیمیا» در ۶ ماه دوم سال مالی جاری (مهرماه) شروع پرقدرت‌تری را نسبت به سال گذشته داشت و از این شرکت انتظار می‌رفت تا همانند سال گذشته عمل کند اما؛ آبان ماه ایستگاه توقف این سیر صعودی برای «کیمیا» بود و نتوانست عملکردی صعودی و مستمر را در ۶ ماه دوم از خود بر جای بگذارد.

«کیمیا» طبق روند درآمدزایی سال گذشته خود که از ابتدای سال روند صعودی را آغاز کرده بود و در شهریور ماه رشد شارپی داشته و پس از آن با کاهش درآمد زیادی مجدد به روند صعودی خود ادامه داده است؛ این در حالی است که روند درآمدزایی این شرکت پس از شهریور ماه امسال روند نزولی به خود گرفته است.

مقدار فروش

شرکت معدنی و صنعتی کیمیای زنجان گستران از ابتدای سال مالی تا انتهای آبان ماه ۱۴۰۱ درمجموع ۶۰ هزار و ۳۹۰ تن از محصولات خود را به فروش رساند. این شرکت نسبت به دوره مشابه سال مالی گذشته با کاهش ۱۹ درصدی مقدار فروش تجمیعی مواجه شده است.

در آبان ماه ۲ هزار و ۹۳۶ تن از محصولات شرکت کیمیای زنجان گستران مورد معامله قرار گرفت که در مقایسه با ماه گذشته با کاهش ۲۶ درصدی روبه‌رو شده است.

مقدار فروش «کیمیا» پس از روند صعودی که تا پایان شهریورماه داشت، در آبان ماه برای دومین ماه متوالی با کاهش فروش همراه شد.

مقدار فروش صادراتی «کیمیا» در آبان ماه در مقایسه با مهرماه ۴۸ درصد کاهش پیدا کرد و بر اثر این ریزش میزان درآمد صادراتی این شرکت نیز با کاهش ۵۱ درصدی روبه‌رو شد.

شرح فروش معدنی و صنعتی «کیمیا»

شرکت معدنی و صنعتی کیمیای زنجان گستران در آبان ماه تنها موفق به فروش محصول «کنسانتره روی اکسیده» در بازار داخل به تعداد یک هزار و ۶۳۶ تن و با نرخ ۶ میلیون و ۴۹۲ هزار تومان شد و در بازار خارج از کشور تنها توانست محصول «کنسانتره روی سولفوره» را به تعداد یک هزار و ۳۰۰ تن و با نرخ ۱۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان به فروش برساند.

نام شرکت	نام نماد	درآمد ماهانه (میلیارد تومان)		درصد تغییرات
		منتهی به آبان ماه ۱۴۰۱	منتهی به مهرماه ۱۴۰۱	
کیمیای زنجان گستران	کیمیا	۳۲	۶۲	٪۴۸ ↓
سرمایه ثبت‌شده (میلیارد تومان)	دوره مالی	مقدار فروش ماهانه (تن)		درصد تغییرات
		منتهی به آبان ماه ۱۴۰۱	منتهی به مهرماه ۱۴۰۱	
۲۰۰	فعالیت ماهانه	۲.۹۳۶	۳.۹۵۵	٪ ۲۶ ↓